

 abaku

Architectuur
in Suriname

Architecture
in Suriname

Mariënborg

Sky Emporium
onboard shopping

SOME WHISKIES YOU BUY,
SOME YOU EARN.
KEEP WALKING

JOHNNIE WALKER.

ARRIVAL & DEPARTURE J.A.P. INTERNATIONAL AIRPORT
BORDER STORE ALBINA
BORDER STORE SOUTHDRAIN - NICKERIE
BORDER STORE MOLESON CREEK - GUYANA

Welkom

Een verzameling hutten of huizen bij elkaar: een gehucht, een dorp, een stad. Mensen moesten onderdak hebben; ze moesten ergens wonen. Het liefst op een geschikte woonplek die rust en een veilig gevoel aan hun bestaan gaf. Er werd gebouwd met de ter plaatse aanwezige (natuurlijke) materialen. Materiaalgebruik, bouwtechniek en bouwstijl waren dan ook overal op de wereld heel verschillend. De bewerkingen van het materiaal waren eenvoudig en de eigenschappen (de kleur, de vorm, de textuur, de structuur, de draagkracht, de weerbestendigheid) bepaalden in belangrijke mate hoe er gebouwd werd en hoe het eruit ging zien. Tegen deze achtergrond gehouden spreekt de architectuur, de gebouwde omgeving van de oude binnenstad van Paramaribo boekdelen.

Suriname is een land in ontwikkeling en ontwikkeling begint bij huisvesting. Huisvesting is echter niet beperkt tot het individueel wonen, maar ook in hotels en het onderbrengen van bedrijven in kantoorgebouwen e.d. Aandachtspunten zijn natuur en ecologie, water, verkeer, energie en leefbaarheid.

Maar wat is leefbaarheid? Wat maakt een dorp, een stad of zelfs een heel land leefbaar? Voor de leefbaarheid van een stadswijk is het niet alleen van belang dat de woningen goed zijn en de openbare ruimte aantrekkelijk, maar ook dat mensen elkaar in voldoende mate kunnen leren kennen. Herkenbaarheid, vertrouwen, onderlinge hulp en de beleving van veiligheid hangen nauw met elkaar samen.

Streven naar leefbaarheid is niet langer een zaak van de bewoners alleen. Met het begrip leefbaarheid wordt aangegeven hoe aantrekkelijk en/of geschikt een gebied of gemeenschap is om er te wonen, te werken of zelfs tijdelijk te wonen, bijvoorbeeld voor het houden van vakantie. Meer en meer duikt dit concept op in werk- en beleidsplannen. Zo ook in de beleidsplannen van de SLM, waarin sociale vermenging één element vormt, naast passagiersinformatie en -betrokkenheid, preventieve en andere maatregelen. Kortom, de SLM vertaalt leefbaarheid als het samenspel tussen fysieke kwaliteit, sociale kwaliteit, sociale kenmerken en veiligheid van de omgeving en doet er alles aan om dat al aan boord van haar toestellen tot uiting te brengen.

Of we er nu bewust op uit zijn of niet, architectuur zal altijd invloed hebben op het gedrag en de ervaring van mensen. Hoe de gebouwde omgeving ontworpen wordt heeft dus grote invloed op mens en maatschappij. De gebouwde omgeving bepaalt ook het karakter daarvan. Architectuur is geen snelle blik, maar vereist een intense ontmoeting, die, net zoals poëzie, erin slaagt om te communiceren met hen die hun tijd nemen om er naar te luisteren. Het is ontmoeting tussen menselijke gedragingen als geheel maar zonder voorbij te gaan aan verschillende samenlevingsvormen in de gebouwde omgeving, die daarin ook terug te vinden zijn. Kom en luister naar Paramaribo.

Welcome

A gathering of huts or houses: a hamlet, a village, a city. People just had to have a roof over their head; they had to live somewhere. Preferably in a suitable living environment that satisfied their need for a restful and safe existence. The building was done with (natural) materials available on the site. Understandably material usage, construction techniques and architectural style were very different all over the world. The working of the material was simple and the properties of the materials (the color, the shape, the texture, the structure, the strength, the weatherproofing) largely determined how the building was constructed and what it looked like. Against this background the architecture, the built area, of the Paramaribo old inner city speaks volumes.

Suriname is a developing country and development starts with housing. But housing however is not limited to individual lodging, but includes hotels and accommodating businesses in office buildings and the like. Points of special interest are the natural environment and ecology, water, traffic, energy and quality of life. But what is quality of life? What makes a village, a town or even a whole country livable?

The quality of life of a neighborhood is not only determined by the quality of the houses and the attractiveness of public space but also the extent to which people can get acquainted with each other. Recognition, trust, mutual assistance and the perception of safety are closely connected.

Striving for a quality of life is no longer a matter of concern for the inhabitants alone. The concept quality of life indicates how attractive and/or suitable a region or community is to live; work or even live in temporarily, for going on vacation for instance. Increasingly this concept turns up in work- and policy planning. And so they are part of the SLM policy planning, where social mingling is but one element, next to passenger information and commitment, preventive and other measures. In short, the SLM translates quality of life as a combined action of physical and social quality, social characteristics and safety of the environment and does everything possible to express this on board of its aircraft.

Whether we realize it or not, architecture will always have an influence on the behavior and experience of people. The way the neighborhood has been built greatly influences people and society. And it determines its character as well. Architecture is not a quick glance but requires an intensive acquaintance which like poetry succeeds in communicating to those that take the time to listen to it. It is a meeting between human behavior as a whole without passing over the various forms of society to be found in the neighbourhood. Come and listen to Paramaribo.

Ewald M. Henshuijs
President Surinam Airways

Dit in-flight magazine wordt uitgegeven door
This in-flight magazine is published by

SABAKU May - July 2011

TEKSTEN/TEXT

Desi Truideman
George Orie
Henk Hendriks
Jacques Noël
Gabriele Giessler
Rosita Leeftang

FOTOGRAFIE/PHOTOGRAPHY

KIT
Roy Tjin

PRODUCTIE/PRODUCTION

Rudi Westerborg
Roy Tjin

VERTALING/TRANSLATION

Jacques Noël

REDACTIE/EDITOR

George Orie

EINDREDACTIE/FINAL EDITING

SLM Public Relations

VORMGEVING/GRAPHIC DESIGN

Carlito's Design, Amsterdam

ADVERTENTIES/ADVERTISING

Lisa Pantin/SLM PR Dept.
publicrelations@slm.firm.sr
Phone (597) - 465700 ext. 279

AUTEURSRECHT/COPYRIGHT

No part of this magazine may be reproduced, stored
in a retrieval system or resold without the prior written
consent of the publisher.

SABAKU makes every effort to check all information, but
cannot accept any responsibility for errors or omissions.

Index

Reisadviezen / Travel Tips.....	5
Kaart van Suriname / Suriname Map.....	6
Moderne architectuur met traditionele elementen	10
Modern Architecture With Traditional Elements	10
Tropische architectuur vs Budget bouwen in Suriname	16
Tropical architecture vs. budget building in Suriname.....	16
Minimalistische architectuur in de optiek van Allan Brewster.....	20
Allan Brewster's view on tropical architecture.....	20
Mariënborg.....	26
Mariënborg.....	26
Airbus A340 Entertainment handset gids.....	32
Airbus A340 Entertainment handset guide.....	32
Sky Emporium boordverkopen	33
Inflight shopping	33
Van binnen naar buiten.....	47
Inside to outside segue.....	47
Column	50
Column	50
Van volkswoningen naar welzijnswoningen.....	54
From public housing to well-being housing	54
Back to basics.....	58
Back to basics.....	58
Tropische vakantiehuizen te Colakreek	62
Tropical cottages at Colakreek	62
Surinam Airways Adressen / Addresses	61
Fit tijdens de vlucht / Fit while flying.....	66
Voorbeelden van formulieren en formaliteiten voor reizen naar de VSA	67
Examples of forms and formalities when travelling to the USA....	67
Suriname in feiten	68
Facts about Suriname.....	68

Cover:
Hotel "Ark van Noah"
Hotel Noah's Ark

Reisadviezen

De volgende tips van de SLM zullen uw reis veraangenamen:

FASTEN YOUR SEATBELTS

Maak vóór de start en landing uw stoelriemen vast. Maak ze niet los, zolang het bordje 'fasten seat belts' is verlicht. Uit voorzorg kunt u uw riem de gehele reis losjes omhouden.

ONTSPANNING

Wij kunnen u voorzien van kranten en tijdschriften. Op de mid-Atlantische route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) kunt u met uw koptelefoon genieten van films en aangename muziek. Door de atmosfeer in de cabine en het stilzitten kunnen uw voeten opzwellen. Draag daarom ruimzittende schoenen of slippers.

SPECIALE MAALTIJDEN

Gebruikt u op doktersvoorschrift of uit geloofsovertuiging speciale maaltijden, dan serveren wij die graag. Maak uw verzoeken duidelijk kenbaar bij de reservering van uw vlucht.

GEZONDHEID

In het vliegtuig is de lucht droger dan daarbuiten. Drink daarom zoveel mogelijk tijdens een vlucht. Alcohol, koffie en thee onttrekken vocht aan het lichaam, beperk daarom het gebruik. Beweeg (zeker op lange vluchten) zoveel mogelijk. Op pagina 63 staan oefeningen die u in uw stoel kunt doen. De boordapotheek bevat medicijnen voor de meest voorkomende kwaaltjes. Gebruikt u medicijnen, neem die dan altijd mee in uw handbagage.

KINDEREN

Reist u met een baby? De steward(ess) maakt graag het flesje klaar. Waarschuw op tijd, dan hoeft uw kleintje niet te wachten. Op de mid-Atlantische route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) kunnen wij ook voor babyvoeding en luiers zorgen. Voor grotere kinderen hebben wij op die route speelgoed en boeken beschikbaar. Laat kinderen veel drinken. Geef u borstvoeding, drink dan zelf ook meer dan normaal. Geef de baby eventueel extra (lauw) mineraalwater. Geef uw baby bij start en landing een fopspeen of flesje met drinken, om de druk op de trommelvliezen te verminderen. Een ouder kind geeft u een zuignoope of stukje kauwgum. Zelf kunt u eventueel ook geeuwen of slikken om de druk te verminderen.

ELECTRONISCHE APPARATUUR

In het vliegtuig mag u geen apparaten gebruiken waarin een zender of ontvanger zijn verwerkt. Radio's, mobiele telefoons, laptops en televisies werken namelijk storend op het gevoelige navigatiesysteem van een vliegtuig.

HANDBAGAGE

Iedere passagier mag één (1) stuk handbagage meenemen. Dat moet van een dergelijk formaat zijn dat u het kwijt kunt onder uw stoel.

De bergplaatsen boven uw hoofd zijn alleen bestemd voor lichte artikelen, zoals hoeden, mantels, bloemen en andere lichte artikelen. Open de klep voorzichtig, zodat er geen spullen uit vallen.

BAGAGE

Volwassenen en kinderen vanaf 2 jaar mogen tussen Paramaribo en Amsterdam maximaal 25 kilo bagage meenemen in de Tourist Class. In de Business Class geldt een maximum van 30 kg. Op vluchten van en naar de Verenigde Staten geldt een andere regeling. Daar mag elke passagier twee stuks bagage meenemen, met een afmeting van maximaal 158 cm (62 inch) (lengte + breedte + hoogte) en een gewicht van maximaal 22 kg (50 lbs). Heeft u meer bagage, dan moet u bijbetalen.

Voorzie zowel de binnen- als buitenkant van uw bagage van adresstickers. Deze hoeven aan de buitenkant niet voor iedereen leesbaar te zijn.

HERBEVESTIGING

Verblijft u ergens langer dan 72 uur, dan moet u tenminste 72 uur vóór vertrek uw gereserveerde door- of terugreis opnieuw bevestigen. Op de vluchten Paramaribo-Amsterdam v.v. is deze regel niet van toepassing. Wenst u een aangepaste maaltijd, rolstoel service of andere bijzondere dienstverlening, dan is het verstandig om dit verzoek opnieuw te bevestigen.

Dank voor uw vertrouwen in Surinam Airways.

Travel tips

The following Surinam Airways tips will make your flight more enjoyable:

FASTEN YOUR SEATBELTS

Before take off and landing, fasten your seatbelts and keep these fastened until the 'fasten seat belt sign' is turned off. As a precaution, you may keep your seatbelt loosely fastened during the entire flight.

RELAXATION

A selection of international newspapers and magazines is available on the mid-Atlantic route (Paramaribo-Amsterdam v.v.). And you can also enjoy music and films via headsets. Because of the cabin pressure and enforced sitting for several hours, your feet may become swollen. Wear, therefore, roomy shoes or slippers.

SPECIAL MEALS

Special meal requests, either because of medical or religious reasons can be fulfilled. Please advise us of this when making flight reservations.

HEALTH

The atmosphere inside the aircraft is dryer than that on the ground, therefore you should drink as much as possible during a flight. Alcohol, coffee and tea however, remove fluids from the body. Use these stimulants as little as possible. Move about as much as possible (especially on longer flights). On page 50 you will find exercises which you can do while sitting in your aircraft seat. The medical dispensary on board contains medicine for the most anticipated minor complaints. If you take medicine regularly, be sure to always place this in your hand baggage.

CHILDREN:

Are you traveling with a baby? The steward(ess) will gladly prepare the baby bottle for you. Please give sufficient advance notice so that your baby does not have to wait. On the mid-Atlantic route (Paramaribo-Amsterdam v.v.) we can also provide baby food and diapers. For older children on this route we have toys and books available. The children must drink a lot. If you are breast-feeding, you should also drink more than normal. Give the baby also, extra tepid mineral water. By take off and landing, give your baby a pacifier or a bottle with liquid to lessen the pressure on the eardrums. Give an older child either candy or chewing gum. For yourself, you may either yawn or swallow to lessen the pressure.

ELECTRONIC APPARATUS

Once you are on board the aircraft you may not use electric equipment with transmitters and receivers. In addition, radios, cellular phones, laptops and televisions disrupt the sensitive navigation system and are not allowed.

HAND LUGGAGE

Every passenger is allowed one (1) piece of carry on hand luggage that fits easily under the aircraft seat. The luggage bins above your head are only intended for light articles such as hats, coats, flowers etc. Open the flap carefully so that items do not fall out.

LUGGAGE

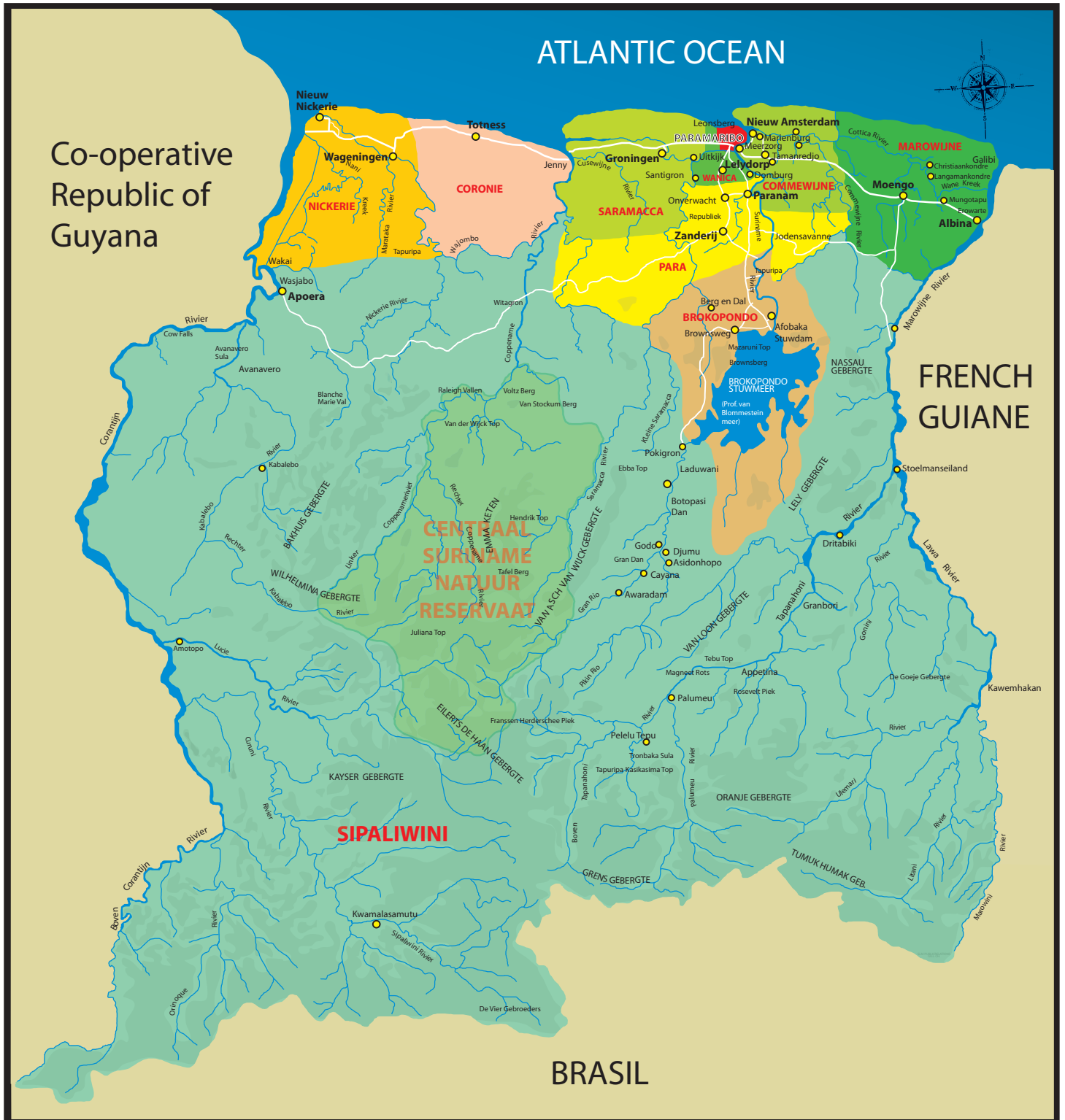
On the route between Paramaribo and Amsterdam, adults and children from the age of two, are allowed a maximum of 25 kilo luggage in Tourist class, and 30 kilo maximum in Business class. Different luggage regulations apply on flights to and from the United States. On this route every passenger is allowed two (2) pieces of luggage with a maximum dimension of 158 cm. (62 in.) (Length + width + height) and a maximum weight of 22 kg (50 lbs). If you have additional luggage then there is an excess baggage fee. Please place address stickers on both the interior and exterior of your luggage. On the exterior, these don't have to be readable for everyone.

RECONFIRMATION

If you are staying for longer than 72 hours, then at least 72 hours before your departure, you are asked to reconfirm your flight. On flights between Paramaribo and Amsterdam this rule is not applicable. If you require adjusted meals, wheelchair service or other special services, then please place your requests when reconfirming.

We thank you for flying Surinam Airways.

Suriname

WHERE THE WINNING NEVER STOPS

TROPICANA

Hotel & Casino

Ontdek Suriname

Avontuur en vakantie gaan vaak samen. Het is maar net waar je op vakantie heen wilt.

Boek, als avontuur je trekt, een reis naar een vakantiebestemming waar je weet dat avontuur op je wacht.

Combineer het aangename, de vakantie, met het nuttige...de ontmoeting met wellicht vreemde culturen.

Droom van ontspanning en tijd voor jezelf.

Een reis van duizenden kilometers begint met een eerste stap: de stap aan boord van het SLM vliegtuig dat je naar je bestemming voert... Suriname, het kloppend hart van de Amazone.

Flora en fauna zullen je verbaasd doen staan over de wonderen van de natuur.

Gastvrijheid is in Suriname zowat een nationale sport. Ervaar de betekenis van een gastvrij onthaal.

Haast betekent in Suriname niet 'geen tijd hebben voor een ander'. Integendeel.

Idyllische plekjes zijn vooral in de districten, waar, in lang vervlogen tijden, plantages hebben gebloeid, makkelijk te vinden.

Jovialiteit is voor iedere Surinamer een tweede natuur. Je zult je als gast dan ook heel gauw 'thuis' voelen.

Kunst kijken in Suriname is een belevenis. Bouwkunst, houtsnijwerk, beeldende kunst en schilderkunst.

Land van water is de betekenis van het oud Indiaans woord Guiana, waar Suriname deel van uitmaakt.

Muziek, zang en dans zijn een trits. De Surinaamse muziek wordt gekenmerkt door een grote verscheidenheid in toon en in ritme, waar onmiskenbaar tonen in door klinken die hun oorsprong hebben in Afrika, Azië en Europa. Geen nood; laat je meeslepen, gooi gerust de beentjes los.

Natuurlijke grenzen markeren het Surinaams territorium, met in het oosten Frans-Guyana, Guyana in het westen, Brazilië in het zuiden en in het noorden de Atlantische Oceaan.

Openlucht recreatie is in Suriname precies wat daarmee bedoeld wordt. Het klimaat leent zich daar ook voor en er zijn mogelijkheden te over.

Palmenstranden zul je in Suriname niet vinden.

Behalve dan bij Galibi, een Indiaans dorp aan de monding van de Marowijnerivier. Op ongeveer een uur gaans van dit dorp ligt het unieke natuurreservaat Babunsanti waar jaarlijks tussen februari en augustus duizenden reuzenzeeschildpadden op de ongerepte zandstranden hun eieren komen leggen.

Quarternen, halfbloeden in Latijns-Amerika, van wie één van de grootouders van een ander ras is, kom je in Suriname overal tegen. Maar...you'll see friends shaking hands, say how do you do, and you'll think to yourself "what a wonderful world." En dat is het ook.

Reserveer een package tour bij een van de lokale touroperators.

Sap van exotische Surinaamse vruchten zullen niet alleen je dorst lessen maar bovendien je dagelijkse behoefte dekken aan vitamines.

Tongstrelende gerechten uit de zeer gevarieerde Surinaamse cuisine zullen je waardering voor a taste of Suriname verder verhogen.

Uniek in de wereld zijn de naast elkaar gelegen moskee en joodse synagoge in het centrum van Paramaribo.

Verdraagzaamheid en respect voor elkaar, elkaars cultuur, elkaars geloof, elkaars politieke overtuiging zijn wezenskenmerken van de multi-etnische samenleving van Suriname.

Watervallen als de Raleighvallen, Wonotobo en Blanche Marie waar je een verkwikkende douche kan nemen na een dag door het regenwoud te hebben gelopen.

Xenofilie, de welgezindheid jegens buitenlanders en vreemdelingen, is de Surinamers niet vreemd. En dat zul je al heel gauw merken.

Yin en yang moeten na je vakantie in Suriname in evenwicht zijn. Yang (het mannelijke, actieve, scheppende, lichte) en Yin (het vrouwelijke, passieve, ontvangende, donkere), wordt de beheersing van alle natuurlijke processen toegedacht door de principes van de 'vijf elementen': water, aarde, hout, metaal en vuur.

Zeden en gewoonten zullen misschien een beetje vreemd aandoen, maar treedt ze onbevange en zonder vooroordeel tegemoet. Houd in gedachten dat wie verre reizen doet, vreemde volken ontmoet.

Discover Suriname

Adventure and vacation often go hand in hand. It is only a question of where you want to spend it.

Book a flight, if adventure appeals to you, to a vacation destination where adventure awaits you.

Combine pleasure, the vacation, with the useful...meeting strange cultures most probably.

Dream about relaxation and time for yourself.

Embark on a journey by taking the first step: boarding an SLM flight for a trip to Suriname, beating heart of the Amazon.

Flora and Fauna will make you stand in awe of the wonders of nature.

Generosity is almost a national sport in Suriname. Experience the meaning of a warm welcome.

Haste in Suriname does not mean "not having time for one another".

Idyllic spots are easy to find, especially in the country, where in days long gone, plantations flourished.

Joviality is second nature to every Surinamer. As a guest you will "feel at home".

Knowing art in Suriname is an experience. Architecture, woodcarving, visual arts and painting can be admired in Paramaribo.

Land of water is the meaning of the old Indian word Guaiana, of which Suriname is a part.

Music song and dance are a trio. The Surinamese music is characterized by a great variety in tone and rhythm, with unmistakable African, European and Asian accents.

Allow yourself to be swept away, hit the dance floor.

Natural borders delimit the Surinamese territory, French-Guyana in the east, Guyana in the west, Brazil in the South and the Atlantic Ocean in the north.

Open air recreation in Suriname is exactly what is meant. The climate lends itself to it and the possibilities are endless.

Palm beaches you will not find in Suriname. Except for Galibi, an Indian village at the Marowijne estuary. About an hour's walk from this village is the unique nature reserve Babunsanti where every year between February and August thousands of giant sea turtles come to lay their eggs on the pristine beaches.

Quadroons, half-casts in Latin America you will meet everywhere in Suriname. But..."you'll see friends shaking hands, say how do you do, and you'll think to yourself, what a wonderful world".

Reserve a package tour with one of the local tour operators.

Suriname juice from exotic fruits will not only quench your thirst but supply you with the daily requirements of vitamins.

Tidbits or five course pleasing-to-the-palate-meals from the very diversified Surinamese cuisine will increase your appreciation for a taste of Suriname even more.

Unique in the world are the mosque and Jewish synagogue standing next to each other in the center of Paramaribo.

Value tolerance and respect for each other, each other's religion, each other's political convictions are essential features of the multi ethnic society in Suriname.

Waterfalls like the Raleigh Falls, Wonotobo and Blanche Marie where you can take an invigorating shower after a day of walking the soles of your shoes in the rain forest.

Xenophilia or being well-disposed towards foreigners. Something Surinamers are familiar with. And you will notice very quickly.

Yin and Yang must be in equilibrium after your holiday in Suriname. Yang (the male, active, creative, light) and Yin (the female, passive, receiving, dark), becomes the control of all natural processes intended by the principles of and the "five elements": water, earth, wood, metal and fire.

Zestful usage of customs and traditions might appear strange but approach them without inhibitions and prejudice. Remember that you encounter strange people on far-away journeys.

Sabaku

Sabaku, zo heet dit in-flightmagazine van Surinam Airways. Je spreekt het uit als 'sabbakoe', met de klemtoon op de laatste lettergreep. Sabaku is het Surinaamse woord voor reiger.

In Suriname leven achttien soorten reigers, waarvan er vier 'sabaku' worden genoemd. Deze kleine, sierlijke vogels zijn uitgerust met lange poten en een lange, krachtige snavel. De verschillende soorten leven vaak met elkaar samen.

Bij zonsopkomst verlaten de sabaku's collectief de gemeenschappelijke slaapverblijven in de mangrovebossen langs de rivier. Een kolonie vliegende reigers biedt een indrukwekkende aanblik. Aan het eind van de dag keren de vogels opnieuw in groepen terug naar hun onderkomens voor de nacht. Het wit van hun veren steekt dan mooi af tegen het roze of purper van de avondhemel.

Sabaku's zijn sociale vogels: ze slapen en broeden gemeenschappelijk.

In Paramaribo vinden we een broedkolonie en slaapplek van sabaku's langs de Surinamerivier aan de monding van de Van Sommelsdijckskreek.

"SABAKU" is the name of Surinam Airways in-flight magazine. It is pronounced as "SA-BA-KOO" with the emphasis on the last syllable. Sabaku is the Suriname word for the snowy egrets (and some other species of egrets). Snowy egrets are small, graceful, long-legged birds with a long, pointed, powerful bill.

Sabakus are social birds. In Suriname, tens of thousands of sabakus breed and roost communally in the mangrove forests along the Atlantic coast. At sunrise, the birds leave the communal roost and nesting sites within a short period of time. The stream of sabakus flying to their feedings grounds forms an impressive spectacle. At dusk, they return again in flocks to spend the night in the mangroves. The white wings of the sabakus then form a startling contrast with the pink or purple colour of the early evening sky.

In Paramaribo, a breeding colony and nocturnal roost of sabakus, among which several snowy egrets, is found in the mangroves bordering the Suriname River at the mouth of the Van Sommelsdijckskreek.

Moderne architectuur met traditionele elementen

George Orie

Bouwkunde in Suriname is booming business: de Burgerlijke en de Utiliteitsbouw (B&U) floreren. Woningen en appartementen complexen behoren bij Burgerlijke bouw; Utiliteitsbouw richt zich op huisvesting voor bedrijfsleven, zorg, onderwijs, overheid en recreatie. De bouwsector vervult een belangrijke rol in de maatschappij. De kwaliteit (en de prijs) heeft grote invloed op ons welbevinden en op de productiviteit van onze samenleving. De huisvestingsbehoefte en de huisvestingsmogelijkheden van de samenleving veranderen. Door innovatie probeert de bouw, in alle sectoren en schakels, daarop in te spelen en zo haar rol in de gemeenschap waar te maken.

“ Architectuur is een vorm van kunst.
Maar het is bovenal een weerspiegeling van de
samenleving ”

Modern Architecture With Traditional Elements

Architecture in Suriname is a booming business: the civil and utility construction flourishes. Houses and apartment buildings belong to the civil construction. The utility construction centers on the lodging of trade and industry, care, education, the government and recreation. The building sector fulfills an important role in society. The quality (and price) largely influences our well-being and the productivity of our society. The needs for housing and the housing possibilities for society change. Through innovation, construction tries, in all sectors and links, to capitalize on it and thus prove its role in society.

“Architecture is a form of art.
But it is above all a reflection of the society”

Voor een goede bevattin g kan het geen kwaad om het begrip bouwkunde nader te omschrijven. De meest aanvaarde definitie lijkt te zijn “de verzamelnaam van allerlei activiteiten die met het ontwerpen, het uitvoeren en het beoordelen van gebouwen te maken hebben. Architectuur en bouwkunst behoren als zodanig tot de bouwkunde.” Maar in de context van dit artikel is de volgende begripsomschrijving beter op zijn plaats: Bouwkunde omvat de wetenschappelijke kennis en techniek met betrekking tot het bouwen van alles wat voor bewoning of huisvesting van mensen en hun bedrijvigheid bedoeld is.

De eerste voorwaarden voor wonen, bescherming tegen de elementen, een sociaal veilige en comfortabele omgeving, zijn niet meer beperkt tot het huis alleen. Met de auto, de moderne werkruimte, overdekte winkelcentra en overdekte recreatiecentra bevindt de moderne stedeling zich bijna permanent in een omgeving die aan deze voorwaarden voldoet. Wonen kan een verzameling zijn van sferen, activiteiten, met gradaties van hyperprivé tot flanerend openbaar. Overal in en rond Paramaribo verrijzen allerlei bouwwerken. En het opvallende is dat de gebouwen die worden neergezet steeds groter lijken te worden. Hier wordt niet in de hoogte gebouwd, Paramaribo heeft dan ook geen skyline, maar in de breedte. Plaats genoeg. De bouwwerken die worden neergezet lijken niet aan een bepaalde stijl te zijn gebonden. Er zijn tegenwoordig grote verschillen in het gebruik van materiaal, kleur, grootte en hoogte. Grote schoepenramen, bijvoorbeeld, worden zelden of niet meer gezien en er wordt nauwelijks nog rekening gehouden met detaillering. En dat terwijl de schoonheid en de kwaliteit van kunst juist door het detail worden bepaald.

De perceptie van gebouwen in de tropen is niet alleen een gebruikersspecifieke indeling, maar ook een zodanig ontwerp dat rekening gehouden wordt met de specifiek aspecten van de tropen. Het gebruik van de wind voor passieve koeling, het beschaduwen van gebruikszones, het balanceren van energiekosten tegenover behaaglijkheid, samen met akoestische beperkingen moeten allen afgewogen worden om een optimaal (binnen) klimaat voor de tropen te bereiken. De levensduurverwachting voor een gebouw onder deze omstandigheden kan aanzienlijk lager liggen. De keuze van de juiste combinatie van materialen en afwerkingen zijn in deze gevallen essentieel.

Moderniteit in de architectuur

Het koloniale verleden van Paramaribo heeft grote invloed gehad op de stad. Door de verschillende overheersers en de culturele achtergronden van de mensen die in Suriname kwamen wonen, kent de stad een unieke bouwstijl. Zo bestaat bijna het hele centrum uit houten gebouwen. Het koloniale verleden ligt achter ons en we moeten, als moderniserende samenleving, meegaan met de tijd... onze tijd. Dat betekent dat ook de architectuur niet aan de impulsen van de moderniteit ontkomt. Het gevolg is dat we verkeren in een spagaat tussen moderniteit en traditie wat tot uiting komt in de huidige burgerlijke en utiliteitsbouw: een mix max van verschillende bouwstijlen.

Architectuur is een vorm van kunst. Maar het is bovenal een weerspiegeling van de samenleving die het heeft voortgebracht en verijnd. Het is in wezen een symbolentaal van de vooruitgang van de maatschappij, een graadmeter van wat de samenleving heeft bereikt. Het is een soms stijlvol samengaan van vorm en functie en een samenvloeiing van de artistieke, culturele, economische, technologische en politieke factoren die een bepaalde tijd beschrijven. De vraag is of moderne architectuur gemaakt kan worden in een omgeving die sterk bepaald wordt door lokale tradities. Veel architecten die in Suriname werkzaam zijn worstelen hiermee. Deze architecten zijn veelal opgeleid in Nederland, maar worden beïnvloed door de lokale cultuur en de moderne architectuur uit de Verenigde Staten. Zo ontstaat een moderne architectuur met specifiek Surinaamse en moderne internationale kenmerken.

Hotel Ark van Noach

Een goed voorbeeld van het bovenstaande is het op 19 juni van het vorig jaar geopende Hotel “De Ark van Noach” aan de Anton Dragtenweg, gebouwd naar een ontwerp van Arie Verkuijl, (nu wijlen) de grote promotor van tropische architectuur in Suriname. Het is een bouwwerk dat opgaat in het totaalbeeld; een plaatje dat als geheel een eigen identiteit heeft en dat je zelfs niet zal tegenkomen in onze buurlanden. Het hotel is opgetrokken in hout dat als bouw materiaal domineert, zowel buiten als binnen, en zou qua bouwstijl moeten voldoen aan de specifieke aspecten van de tropen. Er zijn echter met het oog op het gebruiksdoel enkele concessies gedaan, zoals airconditioning, waardoor het niet helemaal beantwoordt aan de eerder aangehaalde criteria. Het hotel wil de gasten een absoluut buitengewone ervaring bieden. De ontwerper is erin geslaagd deze benadering te incorporeren in de architectuur van het gebouw.

For a better understanding it does not hurt to describe the concept architecture in more detail. The most widely accepted definition seems to be “the collective term for all kinds of activities that include the concept, the construction and the assessment of buildings”. But in the context of this article the following concept description is better suited: Architecture includes all the scientific knowledge and techniques with regard to the building of everything intended for the housing of people and their activities. The first conditions for living, protection against the elements, a socially safe and comfortable environment, are not limited to just the house. With the car, the modern working space, shopping malls and indoor recreational centers, the modern city-dweller finds himself almost permanently in an environment that satisfies those requirements. Living can be a collection of atmospheres, activities in different levels from ultra-private to public displays. Everywhere in and around Paramaribo all kinds of buildings arise. And the remarkable fact is that they seem to become gradually bigger. Since building in Paramaribo is not vertical but horizontal – there is enough room anyway – a skyline is missing. The buildings that are constructed do not seem to be bound by a particular style. Nowadays there are great differences in materials used, color, size and height. Large slatted or louver windows for instance are seldom seen anymore and attention to detail seems to be lost, while it is the details that determine the beauty and quality of art.

The perception of buildings in the tropics is not only a user specific lay-out but a design as such that specific aspects of the tropics are taken into account. The use of wind for passive cooling, shading used spaces, balancing energy costs against comfort, all have to be considered to reach an optimal (interior) climate for the tropics. The life expectancy for a building can be considerably lower under these circumstances. The choice of the right combination of materials and finish are essential in these cases.

Modernism in architecture

Paramaribo's colonial past has had a great influence on the city. The various rulers and the cultural backgrounds of the people that came to live in Suriname have left the city with a unique building style. Practically all the buildings in the inner city are made from wood. The colonial past is behind us and as a modernizing society we have to keep up with the times... our times. This means that the architecture does not escape the impulses of modernism either. The result is that we find

ourselves in splits between modernism and tradition expressed in the present civil and utility building: a mixture of different building styles. Architecture is a form of art. But it is above all a reflection of the society that has created and refined it. Basically it is a symbolist language of a society's progress, a criterion of what it has achieved. Sometimes it is a stylish amalgamation of form and functionality and a merging of artistic, cultural, economical, technological and political factors that describe a given time. The question is if modern architecture can be achieved in an environment strongly influenced by local traditions. Many architects in Suriname struggle with this concept. These architects have been educated in The Netherlands but are influenced by the local culture and the modern architecture from the United States. This is how a modern architecture with specific Surinamese and modern international characteristics originates.

Hotel Noah's Ark

A good example of the above is the Hotel “Noah's Ark” at the Anton Dragtenweg street that opened on June 19th of last year. It was built after a concept of Arie Verkuijl, (now late) the great promoter of tropical architecture in Suriname. It is a construction that merges with the overall picture, having its own identity and which you will not even see in our neighboring countries.

The hotel is built in wood that dominates as a construction material, outside as well as inside, and that should as far as building style satisfy the specific aspects of the tropics. But in view of its destination some concessions like air conditioning were made, whereby the above-mentioned criteria are not completely satisfied. The hotel wants to provide its guests with an absolutely exceptional experience. The designer has succeeded in incorporating this approach in the architecture of the building. Separate wings give an impression of airiness and intimacy. The idea of building a bridge between tradition and modernism has been implemented down to the smallest detail throughout the hotel.

Evolutionary wise human beings feel more at home in nature than in concrete blocks. The green environment where the Ark of Noah is located is not only beautiful but it emphasizes the ecological character of this hotel. It is a successful combination of historic heritage and new futuristic design. The wooden structure of the hotel boasts wide expanses of glass. These simple materials provide for restfulness and openness, while current and trendy accents create a warm homely atmosphere.

Ministerie van Buitenlandse Zaken / Ministry of Foreign Affairs

Aparte vleugels geven een indruk van luchtigheid en intimiteit. Het idee van het bouwen van een brug tussen traditie en moderniteit is tot in het meest kleine detail doorgevoerd in het hele hotel. Evolutionair gezien voelt de mens zich meer thuis in de natuur dan in betonnen woonblokken. De groene omgeving waarin Ark van Noach is ingeplant, oogt niet alleen mooi maar benadrukt ook het ecologisch karakter van dit hotel. Het is een geslaagde samenvloeiing van historisch erfgoed en nieuw futuristisch design. De houtstructuur waarin het hotel is opgetrokken, is voorzien van grote glaspartijen. Deze eenvoudige materialen zorgen voor rust en openheid, terwijl actuele en trendy accenten zorgen voor een warme huiselijke sfeer. Door de kleinschaligheid van de opvang, het hotel telt elf kamers en een grote suite, en het behoud van de huiselijke sfeer biedt het logeren hier de gasten veel plezier.

Congreshal

Moderniteit in de hedendaagse architectuur van Paramaribo valt niet altijd in goede aarde. Veel stedelingen die zich sterk maken voor het behoud van het karakter van de historische binnenstad, storen zich danig aan de in hun ogen 'bouwkundige monstrositeiten' die tussen het gebouwd erfgoed verrijzen. Ze vinden dat met deze bouwwerken de plaatsing van de historische binnenstad op de Werelderfgoedlijst van UNESCO in gevaar komt. Ze zijn niet tegen moderne architectuur, maar zijn de mening toegedaan dat hoe functioneel de nieuwe bouwwerken ook zijn, rekening moet worden gehouden met het esthetisch aspect. Dat de nieuwbouw niet vloekt met de bestaande bebouwing, maar daarin moet passen.

In deze context is de modernistische Congreshal aan het Onafhankelijkheidsplein wat hen betreft niet op de juiste plaats. Het van staal en acrylaat (geen glas zoals de meeste mensen denken) opgetrokken gebouw is in de omringende bebouwing enig in zijn soort. Acrylaat staat meer bekend als plexiglas of perspex. Het heeft als bekendste eigenschap dat het meer meegeeft dan glas en dus minder snel zal breken. Een zo goed als onbreekbare acrylaat soort is polycarbonaat, ook wel lexan genoemd, dat 250x slagvaster is dan glas. Acrylaat is in verschillende soorten, kleuren, diktes en afmetingen te verkrijgen.

Het is vrijwel onbrandbaar. Deze eigenschappen zijn waarschijnlijk de redenen geweest om juist dit materiaal te kiezen voor het bouwen in een overigens 'houten omgeving'. De volledigheid gebiedt dat niet onvermeld blijft dat dit gebouw daar is neergezet nog vóór dat Paramaribo op de Werelderfgoedlijst werd geplaatst. Pikant detail: het gebouw is ontworpen door dezelfde bouwmeester als die van Ark van Noach...Arie Verkuil. Het zijn inderdaad twee uitersten uit zijn oeuvre.

TBL Cinema's... modern bioscooptheater

De horecasector heeft een belangrijke maatschappelijke functie. Door bij te dragen aan de kwaliteit van leven in de vorm van de aangeboden ontspanning heeft de sector een positief effect op de samenleving als geheel. De sector horeca (hotel, restaurant, café) en recreatie onderscheidt veel verschillende type ondernemingen. De voornaamste groepen zijn hotels, vakantiecentra, restaurants, cafés en ook bioscopen en theaters.

Velen denken met een beetje nostalgie en heimwee terug aan die gezellige ouderwetse bioscopen waar het doek nog open ging. In de jaren 80 tot begin jaren 90, beschikte Suriname nog over een ruim aanbod aan bioscopen. Dat was een erkenning van het belang van lokale cinema's voor het lokale sociale en culturele leven. Niet alleen in Paramaribo, waar bioscopen als Bellevue, Luxor, Tower en later Star, bekende landmerken waren, maar ook in de districten. In Moengo, in het district Marowijne, bijvoorbeeld, stond het Juliana Theater dat als enige bioscoop in Suriname over een Silver Screen doek beschikte.

De bioscopen waren allemaal uniplex, als die term tenminste bestaat, waarmee wordt aangegeven dat ze over slechts één zaal beschikten. Tussen 1990 en 1992 moesten meer en meer lokale bioscopen echter noodgedwongen de deuren sluiten en in 1993 viel voor hen het doek: de opkomst van videofilms en andere technologische evoluties had ze de das omgedaan. Daarnaast was er ook een veranderde situatie bij het publiek en het cinemagebeuren. Steeds meer mensen keken thuis televisie met films op aanvraag. Nochtans vervullen bioscopen een belangrijke rol in het stads- of straatbeeld als unieke culturele ontmoetingsplaats.

Het bewijs daarvoor wordt geleverd door TBL Cinema's op het complex van de Hermitage Mall in Paramaribo Zuidwest, dat sinds de officiële opening op 22 november van het vorig jaar volle zalen trekt. Het gebouw, naar een ontwerp van de Nederlandse architect Jim Klinkhamer, is een knap staaltje van moderne architectuur, dat helemaal past in de omringende omgeving. Bij de moderne bioscopen wordt een onderscheid gemaakt tussen een cityplex (tot 7 zalen), een multiplex (tot 14 zalen) en een megaplex (14 of meer zalen). TBL Cinema's is met zijn 5 zalen eigenlijk wel te rekenen tot een cityplex. Het is een markant gebouw dat een bijzondere invulling heeft gekregen. Op de begane grond zijn winkels en bedrijfsunits. Op het eigen terrein is parkeerruimte voor ongeveer 100 auto's. In de nabijheid is nog eens ruime parkeergelegenheid. De ruime foyer met open uitzicht over de omgeving bevindt zich op de eerste verdieping.

De tweede verdieping geeft toegang tot de vijf zalen die dienst doen als bioscoopzaal, maar door hun ontwerp ook zeer geschikt zijn als conferentiezaal met uitstekende technische faciliteiten. De grote zaal telt 338 zitplaatsen, de vier kleine elk 168. In totaal zullen ruim 1.000 bezoekers plaats kunnen nemen in de comfortabele stoelen met buigzame rugleuning en extra beenruimte. Het gebouw is bovendien energie efficiënt: voor de koeling is het chilled water

system toegepast. Dat is een koelinstallatie die water met een temperatuur van 6° Celsius rondpompt en veertig procent zuiniger is dan het gebruik van airco's. Voor Suriname is dat een novum, helemaal in lijn met het groeiende bewustzijn dat zuinig met energie en het milieu moet worden omgesprongen. Ook het veiligheidsaspect heeft de nodige aandacht gekregen: een zwevende nooduitgang biedt de garantie dat bij dreigend (brand)gevaar alle bezoekers, ook bij volle bezetting, binnen anderhalve minuut buiten staan.

Het is dus mogelijk in de 21e eeuw kunst en design, technische innovatie en nostalgie aan elkaar te koppelen, die tegemoet komen aan het klaarblijkelijke, onverzadigbare verlangen om het verleden te proeven.

The small-scale lodging, the hotel has eleven rooms and one large suite, and the retention of the homely atmosphere provide the guests with unadulterated pleasure.

Conference hall

Novelty in contemporary architecture in Paramaribo does not always go down well. Many city-dwellers that strongly believe in the conservation of the character of the historical inner city really get upset about what they consider architectural monstrosities that arise among the built heritage. They find that these buildings endanger the placement of the historical inner city on the UNESCO list of the world heritage. They are not against modern architecture, but are of the opinion that as functional as the new buildings may be the esthetic aspect should be taken into account as well. The new building should not clash with existing buildings but should harmonize with them instead. In this context the contemporary conference hall on the Independence Square is not in the right place as far as they are concerned. The building is made from steel and acrylate (not glass like most people think) and is unique in its sort among the surrounding buildings. For the sake of completeness it should be mentioned that this building was erected before Paramaribo was placed on the world heritage list. A spicy detail is that the building was designed by the same master builder as the one for the Ark of Noah ... Arie Verkuijl. Indeed two extremes in his oeuvre.

TBL Cinema's ... modern movie theater

The hotel and catering industry has an important social function. By contributing to the quality of life in the form of the recreation offered, the sector has a positive effect on society as a whole. The sector hotel and catering industry and recreation distinguishes among many various kinds of businesses. The major ones are hotels, vacation centers, restaurants, cafés and also movie houses and theaters.

With a bit of nostalgia many think back to the cozy old fashioned movie houses where the silver screen still opened. In the eighties and the beginning of the nineties Suriname still had a large number of theaters. This was recognition of the importance of local cinemas for the local social and cultural life. Not only in Paramaribo were theaters like Bellevue, Luxor, Tower and later Star widely known, but also in the districts. In Moengo, in the district of Marowijne for instance stood the Juliana Theater, the only theater in Suriname with a silver screen.

Between 1990 and 1992 more and more local movie theaters had to close their doors out of sheer necessity, and in 1993 the curtain fell: the advent of video movies and other technological evolutions finished them off. Additionally the perception of watching movies changed for the public. More and more people watched movies on television at home. Nevertheless movie theaters play an important role in the townscape as a unique cultural meeting place. Proof thereof is furnished by TBL cinemas on the complex of the Heritage Mall in the Southwest of Paramaribo. Since its opening on November 22 of last year it draws capacity crowds. The building, after a design from Dutch architect Jim Klinkhamer is a masterly example of modern architecture that fits entirely in the surrounding environment.

Definitions of what constitutes a cineplex, cityplex, multiplex versus a megaplex is related to the number of screens, but often the comparison is arbitrary. For example, 12 to 20 screens may constitute a multiplex, whereas theaters above 20 screens may be branded a megaplex. With its five screens TBL Cinema's can actually be called a cine- or cityplex. It is a striking building with a special destination. On the ground floor are stores and business units. On the premises there is parking space for about a hundred cars. In the vicinity there is ample parking as well. The roomy foyer on the first floor offers a view of the surroundings. The five theaters are on the second floor. Because of their design the five rooms can do double duty as conference rooms with outstanding technical facilities. The largest room has 338 seats while the four smaller rooms have a capacity of 168 each. In total more than a thousand visitors can be seated in the comfortable chairs with adjustable back and extra legroom.

The building is energy efficient as well. For cooling the chilled water system is used. This is a cooling installation that pumps water around at a temperature of 60 Celsius and is 40 percent more efficient than air conditioners. For Suriname this is something new, completely in line with the growing awareness that energy and the environment should be used sparingly. The safety aspect was taken care of as well a floating emergency exit guarantees that in the event of a fire hazard all visitors, even a capacity crowd is standing outside within a minute and a half.

So it is possible in the 21st century to couple art and design, technical innovation and nostalgia, accommodating the manifest insatiable desire to taste the past.

TBL Cinemas

Tropische architectuur vs Budget bouwen in Suriname

Rosita Leeflang

Bij tropische architectuur wordt onderscheid gemaakt tussen twee categorieën: het warme en vochtige, zoals wij dat kennen in Suriname, en het warme en droge, waarbij de luchtvochtigheid relatief laag is. Beide hebben hun specifieke eisen wanneer je aan het ontwerpen slaat. Deze uitleg komt van de architect Derick Emanuels. Op zijn cv prijken architectuurische hoogstandjes als Royal Torarica en Self Reliance Auditorium de voormalige bioscoop Tower. Emanuels wordt vaak gevraagd te bouwen volgens de tropische architectuur, maar in de praktijk gebeurt dat nauwelijks.

👉👉 Hoeveel mensen zie je vandaag de dag nog een balkon bouwen? 🗨️🗨️

Wie echt volgens de tropische architectuur wil bouwen, zou zeker een luchtspouw moeten overwegen. In warme en droge landen, zoals in de Sahara, wordt dat vaak gebruikt. Een luchtspouw is een extra muur, die een zodanige luchtcirculatie veroorzaakt dat het gebouw niet warm wordt. Die luchtspouw of spouwmuur wordt meestal gemaakt van het natuurlijk materiaal riet. Deze techniek is bijvoorbeeld toegepast in het gebouw van het ministerie van Buitenlandse Zaken op de hoek Watermolen- en Lim A Postraat, en bij dat van het Medisch

Wetenschappelijk Instituut aan de Kernkampweg. “Voor de rest wordt er bijna niet met het tropisch klimaat in gedachten gebouwd,” zegt Emanuels. “De aspiraties liggen anders en wordt er veelal volgens het beschikbare budget gebouwd. Dan komen zaken als het milieu zeker niet op de eerste plaats. Dat wil niet zeggen dat er niet over wordt nagedacht, maar bij woningen komt dat niet aan de orde. Daarnaast zijn er ‘tropische gebouwen’, maar die hebben niets met de tropen te maken.”

Tropical architecture vs. budget building in Suriname

In tropical architecture a distinction is made between two categories: the warm and humid like we know it in Suriname, and the warm and dry, which has a relatively low atmospheric humidity. Both have their specific requirements which should be taken into account when designing. This explanation is from architect Derick Emanuels. On his curriculum vitae are tours de force like the Royal Torarica, the Self Reliance auditorium and the former Tower movie theater. Emanuels is often asked to build according to the tropical architecture but in practice this rarely happens.

How many people today are building balconies?

If one really wants to build according to the tropical architecture, a cavity wall construction should certainly be considered. In warm and dry climates like in the Sahara, this is often used. A cavity wall is an extra 'skin' that induces such a circulation of air that the building does not warm up. The cavity wall is most often made from the natural material reed. This technique was applied in the building of the ministry of Foreign Affairs at the corner of the Watermolen- and Lim A Po Streets and in the building of the Medical Scientific Institute at the Kernkampweg Street. "As for the rest

not much is being built with the tropical climate in mind", says Emanuels. The aspirations are different and building is done with the available budget. And environmental considerations are not the primary concern. That does not mean that no thought is given to it but in building it does not come up for discussion. There are 'tropical buildings' but they have nothing to do with the tropics". The architect explains that during the last years a lot is being built according to the American system because building plans are taken from books or downloaded from the internet. The Surinamese house

De architect doet uit de doeken dat in de laatste jaren veel volgens het Amerikaans systeem wordt gebouwd, omdat bouwtekeningen uit de boeken wordt gehaald of van het internet worden gedownload. Het Surinaams huis van weleer, waar moesje (oude mevrouw) vanuit haar van houten jaloezieën voorziene raam het leven op straat gadesloeg, bestaat niet meer. En dat terwijl juist de zogenoemde Demerara Window een toepassing is van tropische bouwkunde. Een Demerara Window is een schuin raam waarvan de louveres of houten jaloezieën aan de bovenkant gescharnierd zijn (afhankelijk) en die met een stok worden opgehouden; meestal steekt het kozijn aan de onderzijde al wat naar buiten. Die ramen zorgden voor ventilatie en schaduw en hadden niets te maken met privacy. In tegenstelling daarmee, wordt tegenwoordig juist met de rug naar de straat gebouwd.

“Maar dat heeft te maken met het gewijzigd gedrag van de mens die nu meer op zoek is naar privacy,” zegt Emanuels. Andere toepassingen van tropische woningbouw zijn balkons, achterliggende gevels en een galerij. Een balkon had namelijk ook een duidelijke functie; zitten genieten van de wind en schaduw. “Hoeveel mensen zie je vandaag de dag nog een balkon bouwen?” De conclusie is snel getrokken: er zijn weinig gebouwen die volgens de tropische vereisten worden gebouwd. Emanuels noemt daarbij nog een belangrijk aspect, de afdakjes bij de minimum woningen, de zogenoemde volkswoningen. Dat afdakje was er in het bijzonder om de was te drogen te hangen, of om er gezellig onder te relaxen. Maar ook dat verdwijnt. “Er wordt geen gebruik meer gemaakt van de sociale tropische aspecten of ze worden weinig toegepast. Er heeft op dat stuk een shift plaatsgevonden.” Ook de technische tropische aspecten zijn verdwenen

zoals bijvoorbeeld in de bouw van de houten Bruynzeel woningen tot uiting kwam. Dat waren houten woningen gebouwd op hoge neuten (palen) met het oog op het budget.

Het luchtige onderhuis was multifunctioneel; het diende als garage, als feest- en recreatieruimte, als werkplaats e.d. en ze hadden bovendien ook een lichte constructie. Hout verdraagt zich namelijk goed met hitte. Dat is ook veranderd, omdat hout duur is geworden. Shutters gaan er ook uit en bij nieuwe woningen worden schuiframen gebruikt. “Ga maar na, bij een schuifraam stroomt de lucht maar voor de helft naar binnen, bij de shutters is dat via het gehele raam.” En toch als Emanuels het verzoek krijgt om te bouwen volgens tropische architectuur, zegt hij geen nee, maar doet hij dat wel volgens moderne methoden en opvattingen.

Een architect is er om te ontwerpen. Bij het bouwen let hij op zaken als kamers altijd aan de windzijde van het huis en worden eerst de luchtstromen en zonwering gemeten. Met zijn 21 jaar ervaring als architect heeft Emanuels nog steeds hoop dat het bouwen met de tropische elementen zal herleven. Daarmee zal de belangstelling voor het ‘Amerikaans’ systeem weer afnemen en zal het typische Surinaamse, zoals we dat kennen uit de geschiedenis boeken de straten van dit tropische land andermaal weer gaan sieren.

Hotel Royal Torarica

Demerara Windows

from olden times where momma was observing the street life through the wooden louvers of her windows does not exist anymore.

And this in spite of the fact that the jalousie window is an application of tropical architecture. It is a window which consists of parallel glass, acrylic, or wooden louvers set in a frame. The louvers are locked together onto a track, so that they may be tilted open and shut in unison, to control air-flow through the window. Most of the time the bottom window casing is protruding slightly. These windows provided ventilation and shade and had nothing to do with privacy. In contrast the building is now done with the back against the street. “But this has to do with the changed behavior of people who are in search of more privacy”, explains Emanuels.

Other applications of tropical house building are balconies or porches, rear facades and a walkway. A balcony had a clear function; sitting and enjoying the wind and the shade. “How many people today are building a balcony”? A conclusion is quickly drawn: there are few buildings erected according to tropical requirements. Emanuels names another important aspect, the small lean-tos from the “minimum houses”, the so-called public housing. The lean-to was made especially to hang the clothes to dry and pleasantly relax. But that is disappearing as well. “The social tropical aspects are not taken into consideration anymore or they are seldom applied. A paradigm shift has taken place”. The technical tropical aspects have disappeared as well like for instance they were expressed in the building of the wooden houses from Bruynzeel. They were houses built on high stilts with an eye for the budget.

The airy first floor was multifunctional; it served as a garage, as party- and recreational area, as work place and such and moreover it was of a light construction. Wood tolerates heat well. But all this has changed because wood has become expensive. Glass louvers disappear as well as new-built houses use sliding windows. “Work it out for yourself, with a sliding window only half of the air flows into the house, whereas with louvers this is through the entire window”.

Still, when Emanuels receives a request for building according to tropical architecture, he does not say no but will do it according to modern methods and beliefs. An architect designs. When building, he watches things like bedrooms being built into the wind and airflow and protection from the sun being measured. With his 21 years of experience as an architect Emanuel still hopes for a revival of building with tropical elements. The interest for the ‘American’ system will again decrease and the typical Surinamese, as we know it from history books, will once again embellish the streets of this tropical country.

WELCOME TO SURINAME

Roam with TeleG. Perfectly connected

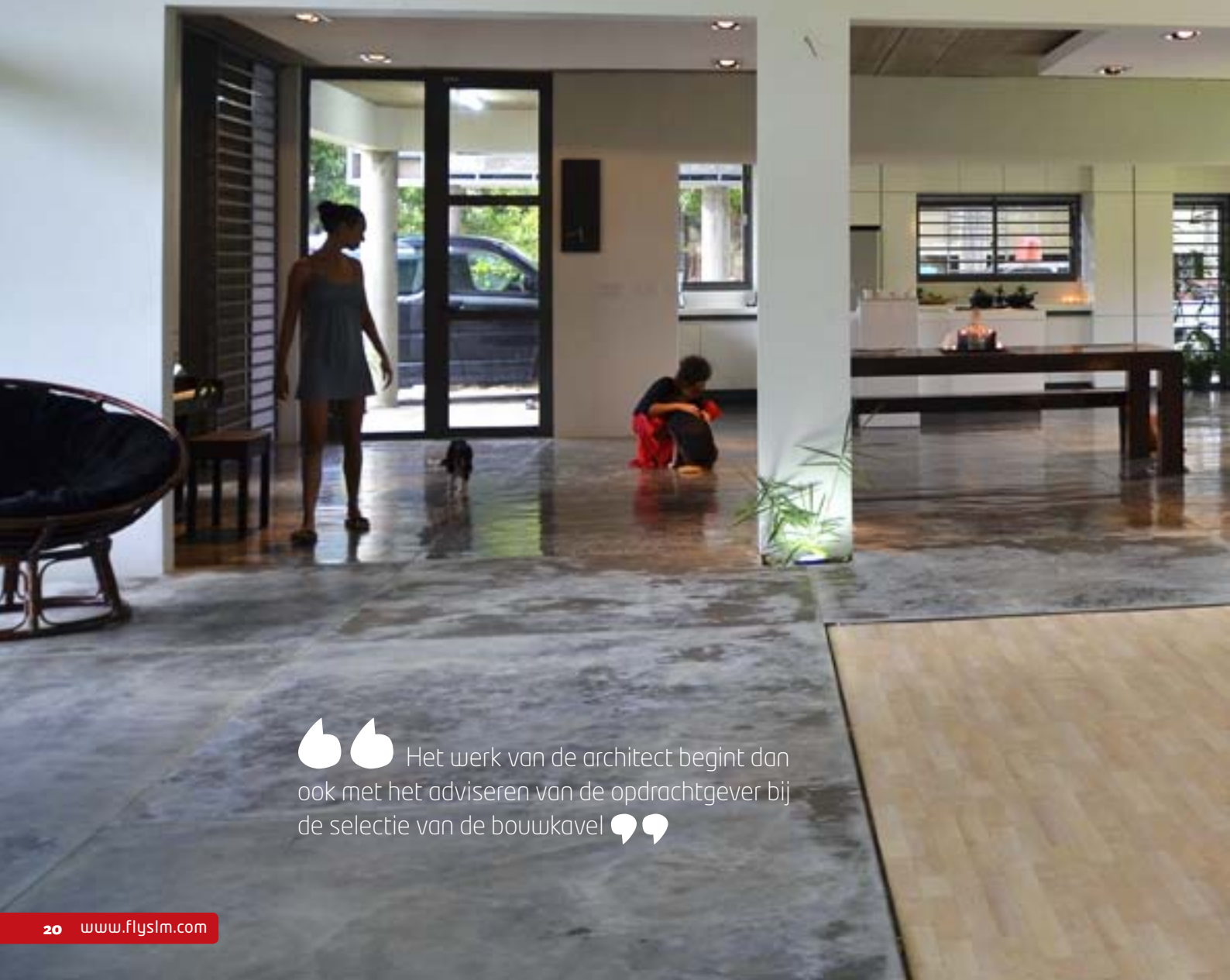
- select " Network Selection "
- select " Manual Network "
- select " Tele-G. " " (746 02) "

Helpdesk: 40 36 36 | www.teleg.sr

TeleG.
IT'S YOURS
Powered by Telesur

Minimalistische architectuur in de optiek van Allan Brewster

De eerste associatie die de term tropische architectuur oproept, is meestal palmbomen, romantische houten huisjes en een veranda met een hangmat. Brewster bekijkt het concept echter in een veel bredere context. Niet alleen de klimatologische aspecten maar ook de sociaaleconomische en maatschappelijke omstandigheden worden meegenomen in het ontwerpproces.

Het werk van de architect begint dan ook met het adviseren van de opdrachtgever bij de selectie van de bouwkafeel

The background image shows a contemporary living room. A large, dark-stained wooden sofa with white cushions and several throw pillows is positioned against a light-colored wall. Two circular, wall-mounted lamps with a warm glow are visible. To the right, a tripod-style lamp with a white shade is on the floor. The room has a high ceiling and large windows in the background, letting in natural light. The overall aesthetic is modern and minimalist.

“ The architect’s work starts with advising the customer with the selection of the building plot ”

Allan Brewster’s view on tropical architecture

The first association the term tropical architecture evokes is usually palm trees, romantic little wooden houses and a porch with a hammock. But Brewster looks at the concept from a much larger context. Not just climatic aspects are considered in the design process but social and economic circumstances as well.

Goerge Orie

I r. Allan Brewster is architect. Hij ziet zichzelf als aanhanger van het modernisme en, specifieker, de minimalistische architectuur. Hierin staat centraal het gebruik van pure materialen waarbij zoveel als mogelijk ruwbouw wordt gebruikt als afbouw. Voorbeelden hiervan zijn betonvloeren die glad worden afgewerkt zonder te betegelen, kortom een basale vorm van architectuur ontdaan van alle ornamentiek. Wat hij probeert te laten zien is dat deze strakke vormgeving uitstekend onder tropische architectuur kan vallen, mits duidelijk en conscientieus tewerk wordt gegaan.

Bij het bouwen in de tropen, in het bijzonder in ontwikkelingslanden zoals Suriname, moet niet alleen rekening worden gehouden met de in het oog springende klimatologische eigenaardigheden, maar meestal ook nog met economische en soms zelfs politieke omstandigheden. Waar in de meer ontwikkelde landen met gigantische budgetten wordt gewerkt hebben tropische landen meer dan eens te maken met beperkte economische mogelijkheden, met beperkte financiële armslag.

Dit heeft directe gevolgen voor de realisatiemogelijkheden en indirecte gevolgen voor de factor onderhoud. Immers moet het gebouw niet alleen opgezet kunnen worden maar ook daarna nog jaren in stand worden gehouden. Hoe minder onderhoudsgevoelig de materiaalkeuze, hoe langer de levensduur en dus ook hoe minder de ecologische belasting van het object.

Dus liever steen en staal vanwege het minimaal benodigde onderhoud en de hergebruiksmogelijkheden van voornamelijk staal. Door het gebruik van hout zeer selectief toe te passen wordt in de optiek van Brewster veel zuiniger omgegaan met onze tropische bossen, waarvan de milieubelasting immers veel hoger is dan staal. Uiteraard blijven de klimaatomstandigheden het hoogst op de agenda.

Horizontaal inwaaiende regen, hoge neerslagvolumes en hoge relatieve vochtigheid zijn belangrijke problemen die in het ontwerp dienen te worden opgelost. De oplossingen hiervoor zijn deels terug te vinden in de traditionele indiaanse architectuur: hoge tentdaken zorgen voor voldoende volume om warme lucht te laten opstijgen waardoor er op leefniveau een onderdruk ontstaat. Waar dan wel voor gezorgd moet worden is dat de luchtdoorstroming gewaarborgd is. Hierbij is de situering van het gebouw van cruciaal belang.

Te vaak wordt het nut van het in de arm nemen van een architect bij het selecteren van een bouwkegel onderschat. En toch is het belangrijk om na te gaan waar de zon staat op een gegeven tijdstip van de dag en wat de bewoner op die plek op dat moment zou willen doen. Gebeurt dit niet dan dicteert het gebouw het gebruik, terwijl dat juist andersom zou moeten zijn. Het werk van de architect begint dan ook met het adviseren van de opdrachtgever bij de selectie van de bouwkegel, voor zover de mogelijkheid daartoe bestaat.

Allan Brewster B Sc is architect. He considers himself a proponent of modernism and, more specifically, minimalistic architecture. The focus here is on the use of pure materials whereby as much as possible a structural part becomes at the same time a completed part. Examples are concrete floors that get a smooth finish but no tiles, in short a basal form of architecture devoid of all ornamentation. What he is trying to show is that this tight designing can easily fall under tropical architecture, provided the work is done distinctly and conscientiously.

When building in the tropics, and especially in developing countries like Suriname, not only the obvious climatic peculiarities have to be taken into account but often enough the economic and political circumstances as well. Where in developed countries huge budgets are available, tropical countries have more often than not make do with restricted economic possibilities, with restricted elbow room.

This has direct consequences for the realization possibilities and indirect ones for the factor maintenance. After all the building must not only be erected but preserved for a number of years as well. The less maintenance-prone the material, the longer the life span and the smaller the ecological footprint of the object. So stone is preferred for its low maintenance and the recycling possibilities of steel primarily. Brewster is of the opinion that by using wood very selectively our tropical forests are used sparingly

since its ecological footprint is much higher than steel. Obviously climatic circumstances remain highest on the agenda.

Rain blowing in horizontally, the sheer volumes of the downpour and a high relative humidity are important problems that need to be solved during the design. Their solutions are partly found in the traditional Amerindian architecture: high tent-roofs provide enough volume for the warm air to ascend whereby at the lower living level an area of under pressure is created. But care should be taken that the flow of air is guaranteed. The orientation of the building is of vital importance in this. Too often the benefit of contracting an architect for the selection of a building plot is underestimated. But still, it is important to ascertain where the sun is situated at any moment of the day and what the occupant would want to do at that moment in that spot. If this is not done than the building dictates the use while it should be the other way around.

Therefore the architect's work starts with advising the customer with the selection of the building plot, in as far as the possibility thereto exists. The direction of the wind is looked at and eventually a profile is made of the wind velocity, the customer's wishes with regard to the location of the bedrooms, balconies, the kitchen, etc. It is important to ascertain who the occupants are, what their lifestyle is now and what it should (could) be in the future. Only with this relevant information is it possible to make a sound design.

Gekeken wordt naar de windrichting, waarbij eventueel een windsnelheidsprofiel wordt gemaakt, de wensen van de opdrachtgever met betrekking tot de situering van slaapkamers, terrassen, de keuken etc. Van belang is hierbij na te gaan wie de bewoners worden, wat hun leefritme nu is en hoe dat in de toekomst zal (kunnen) zijn. Alleen met deze informatie kan een verantwoord ontwerp worden gemaakt. Bij de bouw moet erop worden toegezien dat er geen pockets ontstaan, waar ongedierte een schuilplaats in kunnen vinden. Pockets kunnen voorkomen waar de muur het plafond raakt.

Hoge plafonds creëren onderdruk op leefniveau omdat door dwarsventilatie koelte optreedt. Dwarsventilatie treedt in principe op waar geen mechanische afzuiging is maar wel roosters of openingen in tegenover elkaar liggende gevels waar lucht door binnenstroomt, bijvoorbeeld geopende ramen of door grotere openingen, en aan de lijzijde weer verdwijnt.

Het spreekwoord *doe wel naar mijn woorden, maar zie niet naar mijn daden* of het Surinaams equivalent daarvan *temreman oso no abi bangi* (letterlijk vertaald het huis van een timmerman heeft geen bank) is niet van toepassing op Brewster. Zijn eigen huis is zowel van buiten als van binnen, een model van wat hij predikt. De foto's hierbij brengen dat goed in beeld. ➤

During the building care should be taken that no pockets originate where vermin can find a hiding place. Pockets can occur where the wall meets the ceiling.

High ceilings create an area of under pressure at the living level because cross-ventilation creates coolness. Cross-ventilation occurs in principle where no exhaust mechanism is present but gratings or openings in opposing walls through which the air will flow, for instance opened windows or larger openings, and escape on the lee side.

The proverb *do as I say, not as I do* is not applicable to Brewster. His own house is inside as out, a model of what he preaches. The photographs included will illustrate that very well. ➤

De Surinaamsche Bank. Onze Bank!

DSB

DE SURINAAMSCHE BANK

Pleasure To Play

MIRAGE HOTEL & CASINO

Address: Domineestraat 11 | Paramaribo | Suriname

Phone: +597 520576 | Fax: +597 520577

www.pashainternational.com

Mariënborg

Desi Truideman

Historische plantage heeft toekomst

Mariënborg in het district Commewijne is in veel opzichten een interessante plantage en dorpsgemeenschap. De betekenis voor de plantagegeschiedenis van Suriname, de plannen van projectontwikkelaars om Mariënborg nieuw leven in te blazen en daar een moderne stad te bouwen met verschillende industrieën en toeristische attracties, hebben de oude plantage in de afgelopen tien jaren weer in de schijnwerpers geplaatst.

“ Voor Mariënborg bestaan ambitieuze toekomstplannen ”

Historical plantation has a future

Mariënborg in the district of Commewijne is in many respects an interesting plantation and village community. The significance for the Suriname plantation history, the plans from project developers to bring Mariënborg back to life by building a modern city with various industries and tourist attractions have placed the old plantation back in the spotlight for the past ten years.

“Ambitious plans for Mariënborg’s future exist”

Er zijn nu al enkele jaren verschillende stichtingen actief om Mariënborg als woongemeenschap en toeristische bezienswaardigheid uit de vergetelheid te halen. Verschillende gebouwen op het fabriekscomplex zijn inmiddels gerenoveerd, waaronder de directeurswoning en er is een permanente expositie over de geschiedenis van Mariënborg ingericht. De oude vervallen fabriekshal en de raffinaderij staan er nog als historische bezienswaardigheid. Er wonen nog steeds werknemers en of nakomelingen van arbeiders van de voormalige suikerplantage in de oude kampongwoningen. Sommige willen uit nostalgie niet verhuizen en er gewoon blijven wonen. In 2010 werd een gedenksteen onthuld ter nagedachtenis van de arbeiders die vele jaren hun krachten aan de suikerplantage hebben gegeven.

Grootste suikerfabriek in de regio

Het district Commewijne is een van de oudste cultuurgebieden van Suriname. Het wordt begrensd door de Atlantische Oceaan in het noorden, door het district Marowijne in het oosten en in het westen door de Surinamerivier. Vier tot vijf procent van de Surinaamse bevolking van ongeveer 450.000 zielen, woont in Commewijne. Meer dan de helft is van Javanese afkomst, ongeveer dertig procent zijn Hindostanen en bijna twintig procent Creolen, Marrons, Chinezen en andere bevolkingsgroepen. Het district Commewijne ligt in de jonge kustvlakte en de vruchtbare klei leidde er mede toe dat Commewijne van oudsher het district werd van de grote plantagelandbouw. Al in de tweede helft van de 17de eeuw werden aan de Boven-Commewijne en de Cotticarivier vele plantages aangelegd, waar vooral suikerriet werd geteeld.

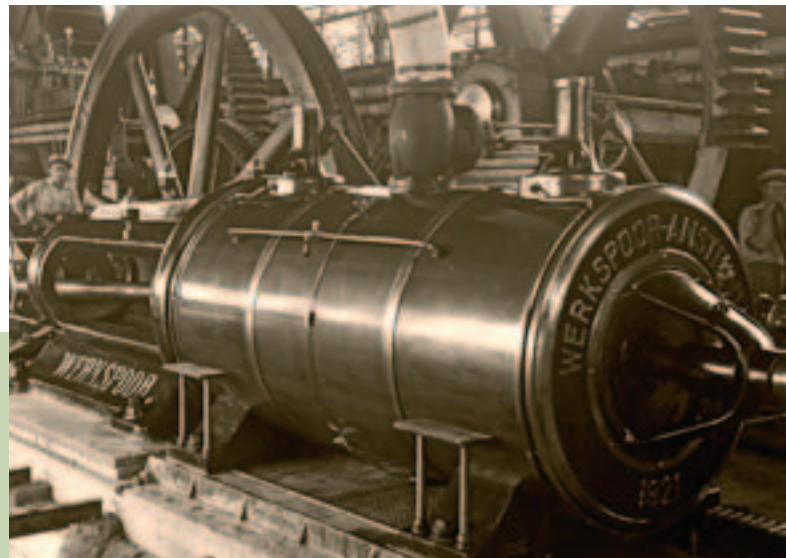
Several foundations have been active the last few years pulling Mariënborg as a living community and a tourist attraction from oblivion. Several buildings on the plant site have been renovated including the general manager's house and a permanent exhibition about Mariënborg's history has been set up. The old dilapidated factory building and the refinery are still standing as a historical object of interest. Employees and or descendants from laborers in the former plantation still live in the old kampong houses. Out of nostalgia some of them just want to remain there and refuse to move. In 2010 a memorial was unveiled in remembrance of the laborers who gave many years of their best to the sugar plantation.

Biggest sugar factory in the region

The district of Commewijne is one of the oldest cultural regions in Suriname. It is bordered in the North by the Atlantic Ocean, by the district of Marowijne in the East and in the West by the Suriname River. Four to five percent of the Surinamese population of about 450,000 lives in Commewijne. More than half is from Javanese descent, about thirty percent is Hindustani and almost twenty percent are Creoles, Maroons, Chinese and other population groups. The district of Commewijne is situated in the young coastal plain and the fertile clay was part of the reason why from times immemorial Commewijne became the district of the large plantation agriculture. Already in the second part of the seventeenth century many plantations were established at the Upper Commewijne- and Cottica Rivers where primarily sugar cane was cultivated. Around 1800 there were about 600 plantations in Suriname, the majority of which was in the district of Commewijne. Mariënborg was established as a sugar plantation in 1745 by Maria de la Jaille. In October 1882 the Nederlandse Handel Maatschappij (NHM) who had become the new

Omstreeks 1800 waren er in Suriname ongeveer 600 plantages, waarvan de meeste in het district Commewijne lagen. Mariënborg werd in 1745 als suikerplantage gesticht door Maria de la Jaille. In oktober 1882 stelde de Nederlandse Handel Maatschappij (NHM), die inmiddels de nieuwe eigenaar was, een nieuwe en grote centrale suikerfabriek te Mariënborg in bedrijf. Deze onderneming had een belangrijke uitstralingsfunctie en heeft gedurende lange tijd een zeer prominente rol heeft gespeeld in de ontwikkeling van het district. Deze suikerfabriek was de grootste en modernste in de regio.

De fabriek werd niet ver van de rivier gebouwd. Er waren ook een slijterij en een stoomhoutzaagmolen. Naast deze gebouwen stonden de woningen van de directeur en van de stafleden. Even buiten het fabriekscomplex woonden de arbeiders (voor het overgrote deel Javanese immigranten) in een kampong in kleine blokhuisjes. Er was verder een recreatieruimte voor de arbeiders, een stafclub en een hospitaal. 's Nachts werd het terrein elektrisch verlicht. Mariënborg was daarmee de eerste plaats in Suriname met elektrisch licht.

owner in the meantime, put into operation a new and large central sugar factory in Mariënborg.

The company had an important charismatic function and played for a long time a very prominent role in the development of the district. This sugar factory was the largest and most modern in the region. It was built not far from the river. There was a liquor store and a steam-driven lumber mill. Next to these buildings stood the residences of the general manager and staff. Just outside of the plant lived the laborers (Javanese immigrants for the largest part) in a kampong in small row houses. Additionally there was a recreational area for the laborers, a staff club and a hospital. At night the grounds were lit electrically. Mariënborg was the first in Suriname with electrical lighting. For the delivery of the sugar cane from the fields a 12 km railway was built, the first in the country. At a certain time the company employed 2000 laborers.

In the past, if one wanted to travel from Paramaribo to Mariënborg it could only be done by river boat. From the plantation Jagtlust one could reach the destination over land. Later on, at Belwaarde, the shipping port for Mariënborg, a railway leading to the sugar factory was built. When in the twenties the ferry service Paramaribo-Meerzorg was opened, travelling to Mariënborg became easier.

Mariënborg, Historische plantage heeft toekomst

Voor de aanvoer van het suikerriet van de velden, werd een twaalf kilometer lange spoorweg aangelegd, de eerste spoorverbinding in ons land. De onderneming had op gegeven moment 2000 arbeiders in dienst.

Wie vroeger van Paramaribo naar Mariënborg wilde, moest dat doen met de rivierboot. Bij plantage Jagtlust kon men dan vervolgens over land de plaats van bestemming bereiken. Later werd te Belwaarde, de inlaadhaven van Mariënborg, een spoorweg aangelegd die leidde naar de suikerfabriek. Toen in de twintiger jaren de veerdienst Paramaribo- Meerzorg werd ingesteld, werd het reizen naar Mariënborg gemakkelijker. Ook via Leonsberg kan men al geruime tijd met kleine bootjes de oversteek doen naar Nieuw -Amsterdam en van daar verder over land naar Mariënborg reizen. De Jules Wijdenboschbrug maakt het nu mogelijk om vanuit Paramaribo rechtstreeks naar Mariënborg te rijden.

Crisis

De economische wereldcrisis van de jaren dertig bracht ook voor de suikeronderneming Mariënborg problemen. De prijs van suiker daalde op de wereldmarkt. Veel suikerplantages werden opgedoekt. In 1964 verkocht de NHM de onderneming aan de NV Rubber Cultuur Maatschappij Amsterdam. Het totale areaal van de onderneming bedroeg toen 8000 hectaren. Toen het slecht ging met de onderneming, verslechterden ook de arbeidsvoorwaarden en leefomstandigheden van de arbeiders nog meer. Als gevolg daarvan ontstonden er spanningen tussen arbeiders en directie. Een dieptepunt in deze relatie was het jaar 1902.

Op 30 juli 1902 legden de arbeiders het werk neer. Plantagedirecteur James Mavor, een Schot, reageerde autoritair en onbuigzaam. Hij werd door woedende arbeiders achtervolgd en gedood. De volgende dag kwam een detachement van het koloniale leger naar Mariënborg. De soldaten schoten gericht op de menigte die van de kampong naar het kantoor van de plantageonderneming trok. Er vielen 17 doden en 39 gewonden. Van de gewonden bezweken er later nog zeven.

Nakomelingen van de slachtoffers van de 30 juli slachting wonen nu verspreid over Suriname in Paramaribo, Wanica, Saramacca en Nickerie. In het begin van de jaren tachtig staakte het bedrijf zijn productie. Ter herinnering aan de opstand werd op initiatief van de Stichting Gevallen Helden 1902 daar een monument gebouwd, dat op zondag 30 juli 2006 door toenmalig vicepresident Ramdien Sardjoe werd onthuld.

Ambitieuze toekomstplannen

Voor Mariënborg bestaan ambitieuze toekomstplannen. Volgens projectcoördinator Michel Sjak Shie zijn er al contracten getekend met investeerders voor de aanleg van een golfbaanproject en voor tal van andere sportprojecten, inclusief een hotel en een bungalowpark. Er komt ook een nieuw industriepark van vijfhonderd hectare voor productie- en exportbedrijven en een vrijhandelszone van honderd hectare. In de planning zijn ook opgenomen de aanleg en bouw van nieuwe infrastructurele werken, waaronder vierbaanswegen en nieuwe internationale water- en luchthavenfaciliteiten. Reeds is gestart met projecten voor aquacultuur, bloemteelt, runder-, schapen- en varkensteelt. De bedoeling is dat er een nieuwe woongemeenschap verrijst te plantage Peperpot, die deel uit maakt van het patrimonium van Mariënborg. De projectcoördinator wil vier hoog bouwen en vierbaanswegen met fly-overs en viaducten aanleggen. Er komen behalve woningen ook overheidskantoren, scholen, winkelcentra enz. Commewijne moet volgens de plannen van Shak Shie het nieuwe economische centrum worden van Suriname. Al met al een goed voorbeeld van stand tall and think big. Daar is niets op tegen...all it takes is money! 🏹

Historical plantation has a future

Through Leonsberg it is possible to do the crossing with small boats to New Amsterdam and from there on travel over land to Mariënborg. The Jules Wijdenbosch Bridge makes it now possible to drive from Paramaribo directly to Mariënborg.

Crisis

The worldwide economic crisis in the thirties created problems for the Mariënborg sugar company as well. The price of sugar in the world market collapsed. Many sugar plantations were shut down. In 1964 the NHM sold the company to the NV Rubber Cultuur Maatschappij Amsterdam. The total company area then amounted to 8000 hectares. When things were bad for the company, working conditions and living conditions for the laborers deteriorated as well. As a result tensions developed between laborers and management. Relations reached rock bottom in the year 1902.

On July 30, 1902, laborers went on strike. Plantation General Manager James Mavor, a Scot, reacted in an authoritarian and inflexible way. He was pursued by angry laborers and killed. The next day a detachment of the colonial army came to Mariënborg. The soldiers fired into the crowd that was marching from the kampong to the offices of the plantation. 17 people were killed and 39 injured. From the injured an additional seven died later. Descendants of the victims of the July 30 massacre live now in Paramaribo, Wanica, Saramacca and Nickerie. In the beginning of the eighties the company ceased production. In remembrance of the uprising a monument was built there at the initiative of the 1902 fallen heroes foundation. It was unveiled Sunday July 30, 2006 by the then vice-president Ramdien Sardjoe.

Stand tall and think big

Ambitious plans for Mariënborg's future exist. According to project coordinator Michel Sjak Shie contracts have already been signed with investors for the building of a golf course and many other sport projects, a hotel and a bungalow park. There will be a new 500 hectares industrial park for production and export companies and a 100 hectares free-trade zone. The planning includes the construction of new infrastructural works, including four-lane highways and a new international harbor and airport facilities. A start has already been made with projects for aquaculture, floriculture, cattle-, sheep- and pig breeding. The idea is for a new residential area to arise on the old Peperpot plantation, part of the Mariënborg patrimony. The project coordinator wants to build 4-stories high and construct 4-lane highways with overpasses. Apart from houses, government offices, schools, shopping centers, etc. will be built. According to Sjak Shie's plans Commewijne must become the new economic center of Suriname. All in all a good example of stand tall and think big. There is nothing against that ... all it takes is money! 🏹

Suikerriet-transport /
Sugar cane transportation

Tel: 597 473000
Tel: 597 471444
Fax: 597 470940
Website: www.phoeniciasuite.com
Email: info@phoeniciasuite.com

Comfortable stay for both business and leisure travelers.

Whether you're looking for a lavish stay on your tour or a luxurious abode on your leisure trip, Hotel Phoenicia Suite and Lounge offers a world of comfort to make your stay wonderful and memorable. Here, each room and suite is lavishly appointed with every convenience of modern life, making it a home away from home.

Luxurious accommodation at an ideal location.

Located amidst the downtown area of Paramaribo where you can find interesting shopping locations and where there are many historical sites to be seen, Hotel Phoenicia Suite and Lounge is a luxury hotel, right here, in the heart of Paramaribo.

Exclusive lounge for premium guests.

If you would like to rejuvenate yourself after a busy day, you should head for the Phoenicia Grand Café. This fully air-conditioned relaxing lounge is just the right place to sit, unwind and pamper your taste buds with exotic cocktails and a wide range of quick bites.

24 UUR PER DAG UW GELD BESCHIKBAAR VIA DE HAKRINBANK N.V.

De Hakrinbank zorgt ervoor dat u 24 uur per dag kan beschikken over Surinaamse dollars. U kunt ook bij alle Hakrinbank geldautomaten geld opnemen met uw bankpas voorzien van een MasterCard, Maestro of Cirrus logo.

clientservice@hakrinbank.com | www.HAKRINBANK.com

Hakrinbank Hoofdkantoor | R.O. Box 5813
Dr. Sophie Redmondstraat 11-13, Paramaribo, Suriname | T: (597) 477722 | F: (597) 475075

To access functions (control bar / VOD / languages)

INDIVIDUAL SCREEN

TO SELECT
A MOVIE

TO SELECT
A TV SHOW

TO SELECT
MUSIC

TO SELECT
A GAME

KEYS

De Deutsch
De-s Deutsch subs
En English
En-s English subs
Fr Français
Fr-s Français subs
It Italiano
It-s Italiano subs
Po Portuguese
Po-s Portuguese subs

Es Español
Es-s Español subs
Nl Nederlands
Nl-s Nederlands subs
Arعربية
Ar-sعربية
ChChinese
Ch-sChinese subs
Hiहिन्दी
Hi-sहिन्दी

日本語 Japanese
日本語-s Japanese subs
한국말 Korean
한국말-s Korean subs
தமிழ் Tamil
தமிழ்-s Tamil subs
русский Russian
русский-s Russian subs

L'Espace cabins: the film starts as soon as you've made your selection. Use the "menu" key on the handset to display the control bar.

Sky Emporium

shopping

Boordverkoop uitsluitend op vluchten van en naar Amsterdam

Inflight sales only available on flights to and from Amsterdam

ladies fragrance

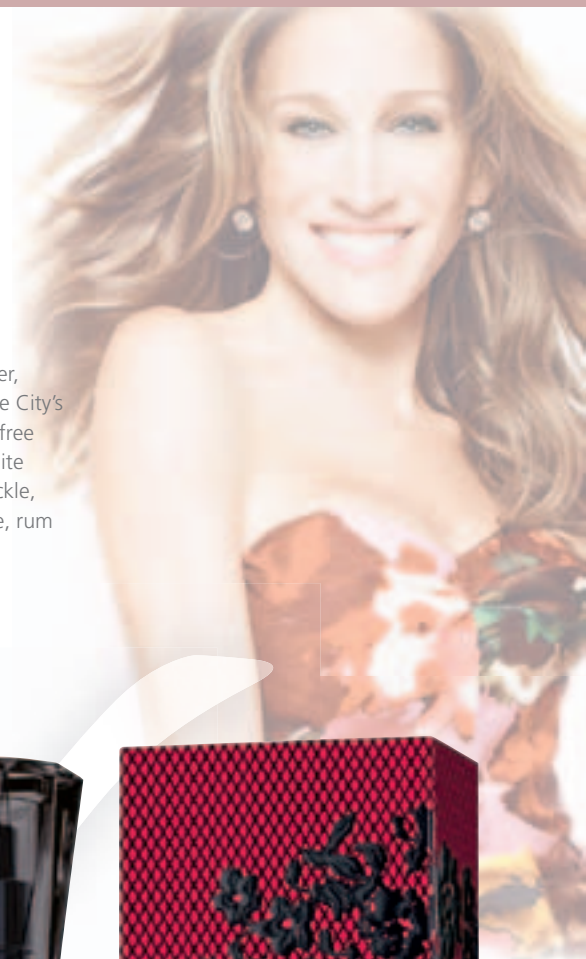

SJP - NYC €28.00

Eau de Toilette 50ml

The new fragrance from Sarah Jessica Parker, created to reflect the character of Sex in the City's Carrie Bradshaw. It's light fruity, floral, carefree and wearable. Notes include mandarin, white osmanthus, strawberry, gardenia, honeysuckle, mimosa, rose, sandalwood, vanilla absolute, rum flavour and creamy musks.

NEW

Christina Aguilera by Night €20.00

Eau de Parfum 30ml

Christina Aguilera by Night was designed to capture the sensuality of being a woman, and that special feeling of anticipation that one has when pampering herself before a special evening. This is a fragrance about sensuality, femininity and feeling good about being a woman – a beautiful evening in a bottle. Notes of tangerine and freesia mix with sweet vanilla, flirty peach and may blossom, whilst almond adds an aphrodisiac twist for those glamorous nights ahead!

NEW

jlo

blue Glow by JLo €22.00

Eau de Toilette 50ml

By Jennifer Lopez – Blue Glow is a fruity floral fragrance. This lush scent is an infusion of mouth-watering fruits (mangosteen) mingled with sumptuous florals (vintage rose, vanilla orchid), and wrapped in warm, sensual woods. A sexy wearable anklet adorns the bottle as a personal touch from Jennifer. Fresh. Sexy. Enticing.

Limited Edition while stocks last!

NEW

Parisienne by Yves Saint Laurent €45.00

Eau de Parfum 50ml

The portrait of a woman incredibly free. Free to think, free to act. She was not born in Paris but Paris adopts her. Because she knows how to love, how to live. The perfume of ultra femininity, warmed by the touch of the man who embraced her. A grand floral with a woody structure, luminous even in its mystery. Vinyl accord - damask rose, violet - sandalwood, vetiver.

NEW

YVES SAINT LAURENT

his and hers

VERSACE

Versace Pour Homme €28.00

Eau de Toilette 30ml

Confident, dynamic, distinctive, the new fragrance from Versace has been created from Mediterranean origin. Dynamic and entrepreneurial, the Versace Pour Homme man communicates his forceful and passionate character through a decidedly masculine fragrance.

Versace Versense €34.00

Eau de Parfum 30ml

Versense expresses the fusion of freshness with sensuality. The name of the perfume suggests a promise for the senses and the colour and expression of nature with notes of green mandarin, musk, bergamot, sea lily, woody notes, jasmine and fig. Versense is inspired by nature's elements and dedicated to confident, vital and sensual women.

Calvin Klein

ck one Summer €28.00

Eau de Toilette 100ml

All you need is sun. ck one summer captures the spirit and energy of a fun-filled summer. The fragrance opens with a juicy cocktail of succulent pear and mandarin. Violet leaves and water lily create a vibrant heart, while rich textural notes of vetiver, patchouli and cedarwood wrap the fragrance in the comforting sensation of suntan lotion on warm skin.

Limited Edition while stocks last!

NEW

NEW

gents fragrance

PORSCHE DESIGN

Porsche Design The Essence

€25.00

Eau de Toilette 30ml

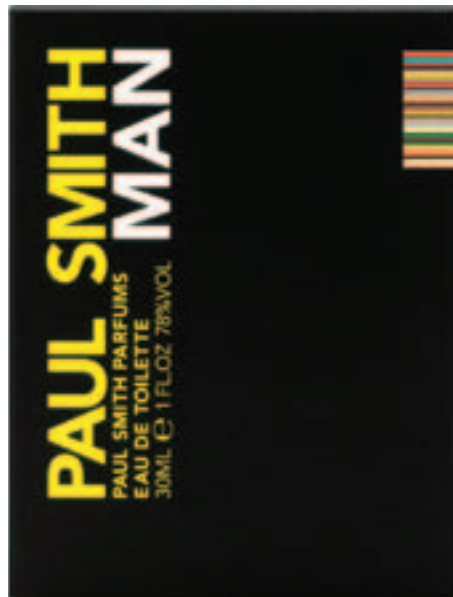
The first Porsche Design fragrance for men. Incisive, metallic and icy, the freshness is original and contemporary. Black pepper and Siberian pine resonate in the heart with strength and intensity. The sensual and mysterious dry-down mixes patchouli, fir balsam and incense. The Essence by Porsche Design, the quintessence of a modern man.

Paul Smith

Paul Smith Man €25.00

Eau de Toilette 30ml

Created by Paul Smith himself, this strong masculine fragrance is easily identifiable with its intense black and yellow packaging. The unique self-confident fragrance is composed of vibrant spices and woody hues.

NEW

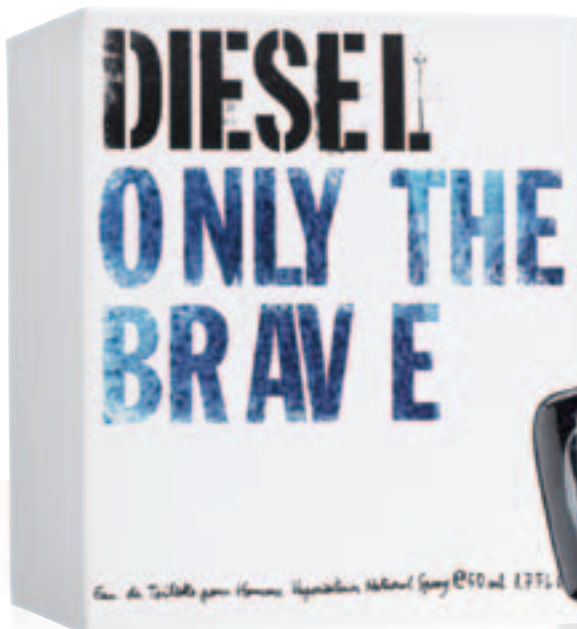

DIESEL

Diesel Only the Brave €35.00

Eau de Toilette 50ml

Be brave, be yourself, live your life like a man, to leave your trace. Only the Brave, the new masculine fragrance by Diesel. More than a name, a manifesto, the title of an epic story about life, beliefs, faith, force and self achievement.

NEW

cosmetics

Elizabeth Arden

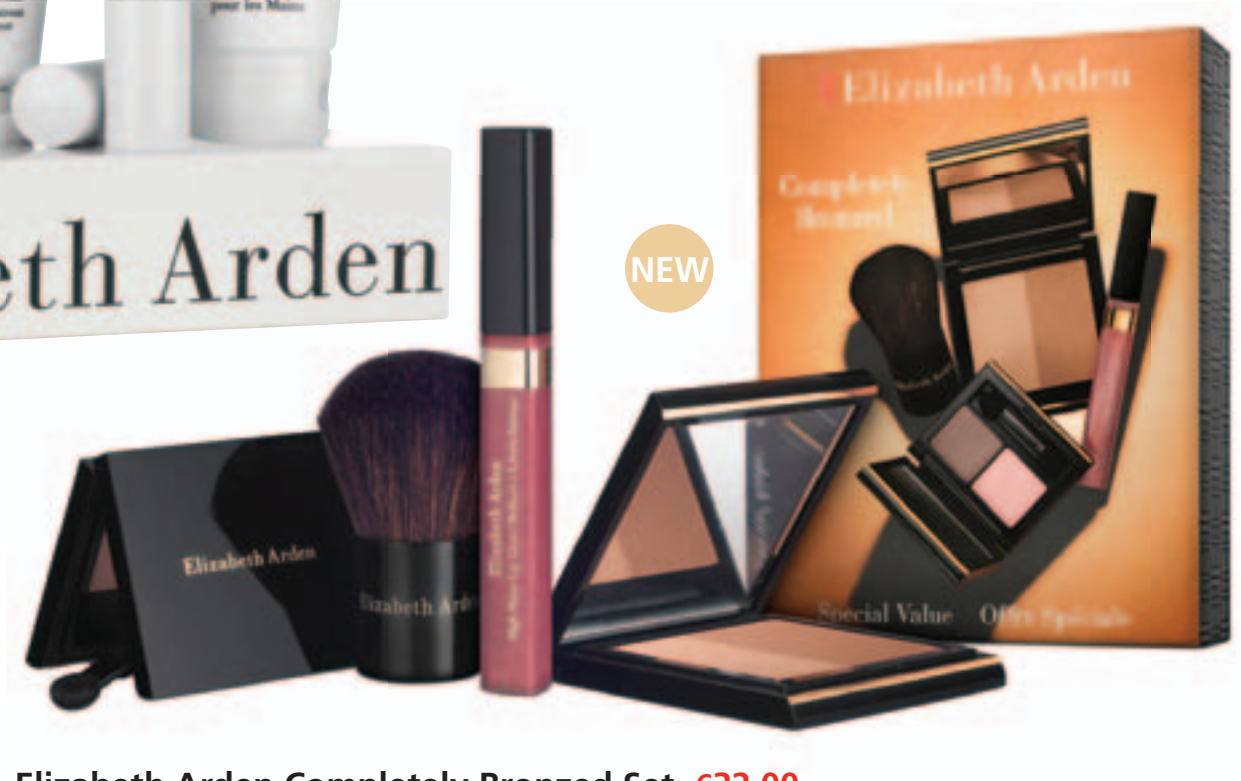
Elizabeth Arden Eight Hour Essentials Trio Pack **€26.00**

Elizabeth Arden's classic Eight Hour skin protectant 30ml, teamed with Eight Hour hand cream 75ml and lip balm. Essential tools for models and make-up artists everywhere!

NEW

NEW

Elizabeth Arden Completely Bronzed Set **€32.00**

Nothing is more seductive than the glow of bare, sun-kissed skin. Capture it with the sun-filled wonder of our Bronzing Powder Duo in warm, rich tones, our Eyeshadow Duo that lights up your eyes and High Shine Lip Gloss that kisses your lips with sunlit colour. Bronzing never seemed so sexy.

L'ORÉAL

L'Oréal Youth Code Duo **€22.00**

This is a break through derived from Gene Science of 10 years research with 3-Patented Pro-Gen Technology the New Youth Code Duo is introduced and designed to help tired skin to recover and re-establish its natural 'Youth Code' The Duo contains a Day 50ml cream and an Eye cream 15ml suitable for women 40 years plus.

benefit
SAN FRANCISCO

NEW

Benefit Glitz, Glam & Gloss Set €21.00

Get your gloss on! This glitzy gloss set contains 3 double-ended wands in 6 glam shades which means shiny, luscious lips for every occasion. The travel-friendly box keeps all your precious glosses together in one place so digging around in your bag is ancient history. You'll never go gloss-less again! Set includes Friends in high places, Kiss you, almost famous, zone out, I'm with the band, fresh squeezed.

Benefit Smokin' Eyes €29.00

Everything a gal needs to create sexy, smoky 'after hours' eyes & perfectly groomed brows in no time. With blendable shades & a step-by-step lesson, even make-up-phobes can smoke it out like pros. CAUTION: contents extremely hot! KIT CONTAINS: Eye-bright, Pink highlight shadow, Pewter base shadow, Deep charcoal shadow, Smokin' liner, Brow zings wax, Mini tweezers, Fluff shadow / hard angle brush.

NEW

LANCÔME

Lancôme Palette Absolute Seduction €40.00

The best of Lancôme Make-up in a unique exclusive palette. The ultimate gift and a must for travelling that includes Hypnôse mascara, Colour Focus eye shadow and Le Rouge Absolu lipstick.

NEW

SEKONDA

Sekonda Gents Rose Gold Chronograph Watch €70.00

Sekonda gents rose gold chronograph watch with silver white sunray dial. One second chronograph and water resistant to 50 metres. This watch is complemented with a brown padded leather strap. A classic watch with a trendy, modern twist. Guaranteed for two years.

極度乾燥(しなさい)
Superdry.

Superdry Sport Black & Orange Watch €45.00

Superdry Unisex Sports Watch. Black case with black plastic strap showing Superdry logo. Orange dial with black hands and numerals.

AVIATOR

Aviator Gents Pilot Chronograph Watch €90.00

Aviator Gents Tachymeter Pilot Watch. Solid stainless steel case, black chronograph dial with calendar and luminous hands. Rotating inner Tachymeter Bezel. Integrated black leather strap. Water resistant to 10ATM. Two year international warranty.

Travel Retail Exclusive

watches

SEKONDA

Sekonda Ladies quartz analogue two tone dress watch **€50.00**

A beautiful, two-tone, Sekonda ladies' quartz analogue stone set watch. White mother of pearl dial set with clear stones. Date feature, two-tone stainless steel bracelet and water resistant to 50 metres.

NEW

Sekonda Crystal Silicone Strap Ladies Watch **€32.00**

Sekonda ladies crystal Silicone strap watch. Features quartz movement. Stone set case and white silicone strap. Comes with a two year manufacturer's guarantee and gift box.

NEW

NEW

Seksy Ladies Black Sparkly Watch **€25.00**

Sekonda ladies quartz analogue fashion watch with stone set case. Features black patterned dial and black glitter strap. Guaranteed for two years.

SEKSY®
wrist wear by
SEKONDA

aeon

Aeon Red and Black Bead Charm Bracelet €20.00

Fashionable & exciting this silver plated bracelet carries brilliant black and red and silvery beads. Finished with a heart pendant it is a perfect accessory. Offered in a soft Organza bag fastened with Ribbon, it is nickel safe and guaranteed against defects in workmanship

NEW

pierre cardin

Triple Bangle Set €26.00

A set of three stunning bangles in 18ct gold, rose gold and rhodium plate. Each bangle is studded with cubic zirconia stones and has a pop open attachment for an easy fit. Nickel free, gift boxed and guaranteed for one year.

Bon Bon Sweetie Bracelet €30.00

A silver plated stretchy bracelet covered in mini rings and featuring a lovely heart charm. Nickel free, gift boxed and guaranteed for one year.

NEW

Carlo Giolliere Three Tone Spike Necklace €29.00

A stunning necklace featuring different length bars in 18ct gold, rose gold and rhodium plate. Nickel free, gift boxed and guaranteed for one year.

gifts

NEW

Swarovski Pen Pearl White €17.00

A gorgeous pen in Pearl white. Filled with a sparkling crystals and bears the Swarovski logo. A must-have for one who writes with a flair!

SWAROVSKI

Barbie™

Barbie Fragrance Collection €15.00

Eau de Toilette 4 x 7ml

Barbie miniatures are a perfect gift for girls who want to enjoy all Barbie fragrances!

Travel Retail Exclusive

Three In One Electronic Game €15.00

Three cool games in one console; Space Attack, Soccer and Car Racing. Batteries included.

Biggles Bear €12.00

Biggles was a fictional pilot and adventurer created by the author Captain W.E. Johns. Our hero Biggles returns in 2010 as a bear for you to cuddle and encourage you to have "The Spirit of Adventure" that he enjoyed.

NEW

Surinam 737 - 300 Aircraft €15.00

Surinam A340 - 300 Aircraft €17.00

Air Surinam model aircrafts in scale 1:200. Subject to availability.

NEW

TELESUR

Keeping us in touch

Available onboard - TELESUR Simcard €10.00

snacks

Maltesers Bag
€3.50

M&M's Peanuts
€3.50

Pringles
Original or Sour Cream & Onion
€1.70

Duyvis Dry Roasted Peanuts €4.00

Johnnie Walker Blue Label
70cl **€105.00**

Johnnie Walker Red Label
100cl **€19.00**

Johnnie Walker Black Label
100cl **€25.00**

duty free

Marlboro Red
200 carton **€32.00**
400 carton **€44.00**

Marlboro Gold
200 carton **€32.00**
400 carton **€44.00**

CUSTOMER SERVICE

All products are subject to availability. Prices are correct at time of press. All products shown are not to scale. Returned goods or enquiries in this range should be addressed to customer services at:

Alpha In-flight Retail Customer Services
Building 319 World Freight Terminal. Manchester Airport M90 5EX

HOW DO I PAY

We accept Euros, Visa Credit cards and Euro Mastercard

Air Surinam onboard shopping is produced for Alpha Inflight Retail by Picot Limited, Aylesbury, Buckinghamshire HP20 1RE

**WINNER'S
DESTINATION**

Van binnen naar buiten

George Orie

Bij het betreden van het domein van Lilian Ferrier ervaren de zintuigen een gevoel van rust en evenwicht, teweegebracht door het geluid van een windorgel, stromend water en ruisende bamboebomen. De plekjes in de tuin hebben elk een eigen thema en de accessoires in het huis geven een bijzonder cachet aan het geheel; over de inrichting van tuin en huis is zichtbaar goed nagedacht. In een gesprek met Lilian wordt duidelijk waar ze de inspiratie uit heeft geput en hoe ze op het idee is gekomen haar 'habitat' op deze manier in te richten. Uit alles blijkt dat er veel tijd en toewijding is gestoken in het ontwerp van het huis, de bouw en de inrichting.

“Het is mijn passie om met etnische, koloniale en antieke meubels bezig te zijn”

Binnen is het eerste waar het oog op valt een antiek dressoir dat zó uit een Oosterse film lijkt te zijn weggelopen. Dit meubelstuk oogt ook zeer exotisch en heeft de tand des tijds prima doorstaan. Lilian legt uit dat deze kast behoort tot haar collectie die ze recentelijk uit het oosten, India, op de grens met Tibet heeft geïmporteerd.

"Het is mijn passie om met etnische, koloniale en antieke meubels bezig te zijn," vertelt ze. "De stijlen die te vinden zijn in het oosten spreken mij het meeste aan omdat ik daarin die kant van mijn afkomst terugvind. Om uiting te geven aan deze passie importeer ik op kleine schaal antiek voor enkele liefhebbers die, zoals ikzelf, een absolute meerwaarde zien in deze meubelstukken."

Het valt op dat het hout niet gelijk 'zwaar' aandoet. En dat klopt volgens Lilian ook. "Het hout waar de kast van is

gemaakt is lekker licht. Hij is gemaakt van olmhout, een houtsoort die te vinden is in de koudere regionen. Door het lichte gewicht is de kast dan ook gemakkelijk te verplaatsen wat een voordeel is voor mensen die, net als ik, van verandering houden."

Scheidingsmuren

Woonkamer, eethoek en keuken zijn geïntegreerd in een zodanig ingedeelde ruimte, dat de verschillende afdelingen onderling in open verbinding met elkaar staan. Tussen binnen- en buitenruimte is geen massieve scheidingsmuur. Op een betonnen borstwering van ongeveer 80 cm hoog gerekend vanaf de vloer, zijn grote glazen schuiframen en -wanden geplaatst die, als ze helemaal open staan, je het gevoel geven gewoon buiten te zitten. Het kan niet anders of dat moet een prachtig uitzicht opleveren bij zonsopgang. Aangezien bij de bouw van het huis rekening is gehouden met

Inside to outside segue

It is a passion of mine to be busy with ethnic, colonial and antique furniture

Upon entering Lilian Ferrier's domain the senses experience a feeling of quiet and balance, brought about by the sound of an aeolian harp, rushing water and the rustle of bamboo trees. All the different spots in the garden have their own theme and the accessories in the house impart a unique touch of distinction; a lot of thought apparently has gone into the layout of the garden and the house. From a conversation with Lilian it becomes clear where she drew the inspiration from and how she came up with the idea to furnish her 'habitat' in such a way. It is apparent from everything that a lot of time and dedication has gone into the design, the construction and the furnishing of the house.

Inside, the first thing one notices is an antique buffet that seems to have walked right out of an oriental movie. This piece of furniture looks very exotic and it has withstood well the ravages of time. Lilian explains that it is part of her collection that she recently imported from the East, India on the border with Tibet.

"It is a passion of mine to be busy with ethnic, colonial and antique furniture", she explains. The oriental styles mean the most to me as this part of my descent is best reflected in them. To express this passion I import on a small scale antiques for enthusiasts like me who attribute an absolute added value to these pieces of furniture".

One notices that the wood does not strike as being 'heavy'. And according to Lilian this is correct. "The wood used for the buffet is pleasantly light. It is made from elm, a type of wood

to be found in temperate regions. Because of its light weight the buffet is easy to move and an advantage for people like me who like change".

Partitions

Living room, eating corner and kitchen are integrated in a space that is arranged in such a way that the different elements are in open connection with each other. There is no massive dividing wall between the interior and outer space. On a concrete parapet of about 80 cm high from the floor are large sliding glass windows and walls that when opened give you the impression of sitting outside. This can only provide you with a stunning view at sunrise. Since the house was built with the direction of the wind in mind the Northeasterly trade winds have free play; the harmony of sounds from the rustling bamboo, gurgling water and the chirping of the birds is experienced as a blessing for body and soul.

de windrichting, heeft de noordoostpassaat vrij spel; de samenklank van geluiden voortgebracht door ruisende bamboe, vallend water en tjirpende vogels komt over als een weldaad voor lichaam als geest. Een bijkomend voordeel, en eigenlijk dé reden waarom Lilian dit zo heeft gedaan, is dat zonlicht vrijwel onbelemmerd kan binnenvallen. "Zonlicht is de bron van leven en energie, waarvan ik ten volle wil genieten, vandaar de schuiframen en wanden van glas."

Combinaties binnen en buiten

Hoewel antiek een belangrijke rol speelt in het interieur, voert het niet de boventoon. Er is een balans gevonden tussen moderne strakke lijnen, die vooral terug te vinden zijn in de sofaset, het tv toestel en antieke oosterse meubels. Dit weerspiegelt het dynamische karakter van de bewoonster. De planten die net als de rest van het meubilair gewoon in het totaalbeeld passen zijn strategisch geplaatst en geven het huis, zowel binnen als buiten, een frisse aanblik. Bamboe lijkt de favoriete tuinplant te zijn. "Bamboe is een symbool voor wijsheid en lang leven. Het geluid is ook heel mooi wanneer de wind er doorheen waait en met bamboe valt van alles te doen. Van huizen bouwen tot het vervaardigen van kunstwerken."

Vernieuwend en verfrissend maar in het bijzonder harmonieus; de inrichting van huis en tuin van Lilian Ferrier zijn een streling voor het oog en een weldaad voor de ziel. En laten we eerlijk zijn, wie wil niet zó leuk wonen? ➤

An additional advantage, and in fact the reason why Lilian has done it this way is that the rays of the sun can enter unimpeded. "Sunlight is the source of life and energy that I want to enjoy to the fullest, hence the glass walls and sliding windows".

Combinations inside and outside

Although the antique plays an important role in the interior, it does not dominate. A balance has been found between the tight, modern lines of the sofa, the TV and antique oriental furniture. It is a reflection of the dynamic character of the occupant. The plants that like the rest of the furniture fit in the total picture are strategically placed and give the house, inside as well as out, an airy appearance.

Bamboo seems to be the favorite garden plant. "Bamboo is a symbol for wisdom and long life. The rustling sound of the bamboo is exquisite when moved by the wind and with bamboo you can do many things. From building houses to making works of art".

Renewing and refreshing but especially harmonious; the arrangement of Lilian Ferrier's house and garden are a delight for the eyes and a blessing for the soul. And let's face it, who would not want to enjoy living this way? ➤

Lilian Ferrier, CPID

(Certified Professional Interior Decorator) /
CPCC (Certified Professional Color Consultant), owner of Inspired@Home.

Inspired@Home adviseert en begeleidt bij interieurprojecten voor bestaande woningen, nieuwbouw en renovatie. Bij de inrichting of herinrichting van een ruimte komt nog al wat bij kijken. Vaak is het lastig om de juiste indeling te maken, of om de ruimte functioneel en toch comfortabel in te richten. Inspired@Home draagt creatieve en vaak kostenbesparende oplossingen aan.

Services:

- Uitvoering van meubelopstellingen.
- Advies voor kleuren en verlichting. Bij kleuradvies wordt gekeken welke kleuren het beste passen bij de (gewenste) inrichting.
- Advies en aankoopbegeleiding van meubelen, raambekleding, woonaccessoires.
- Advies en aankoopbegeleiding van vloer- en wandtegels.
- Advies en aankoop begeleiding van keuken- en badkamer materialen. Als bij het ontwerpen van keuken of badkamer geen rekening wordt gehouden met de rest van het interieur kan het eind resultaat van deze kostbare aanschaf lelijk tegenvallen. Inspired@Home kijkt kritisch mee naar keuken- en badkamerontwerp en geeft praktisch advies waarbij rekening wordt gehouden met de interieurstijl van de rest van de woning.

Inspired@Home advises and counsels with interior projects for existing houses, new-built houses and renovation. For the design or re-design of a space quite a few factors are involved. It is often difficult to obtain the right lay-out or designing the space so it is functional but comfortable. Inspired@Home provides creative and often cost-reducing solutions.

Services:

- Carry out the positioning of furniture
- Colors and lighting advice.
- Counsel and purchasing guidance for furniture, curtains, accessories.
- Counsel and purchasing guidance for kitchen and bathroom materials. When during the design of kitchen or bathroom the rest of the design is not taken into account the end result of this costly purchase can be really disappointing. Inspired@Home looks critically at the kitchen and bathroom design and gives practical advice whereby the interior decoration of the rest of the house is taken into account.

turn to the experts™

WWW.NEWTECH.SR

NEWTECH MEETS YOUR AIRCONDITIONING NEEDS

Paramaribo & Nieuw-Nickerie
www.resinn.com - info@resinn.com

Residence Inn

Anton Dragtenweg no. 7
Paramaribo - Suriname
South America
Phone: +597 47 2387
Fax: +597 41 4815

Taxi naar/to Albino

Column

Henk Hendriks (1946) is freelance journalist in Suriname. Deed hier in 1969 gedurende een half jaar onderzoek voor zijn studie sociologie. Bekleedde in de jaren '70 en '80 beleidsfuncties in het kader van de vestiging van Surinamers in Nederland. Werkte van 1987 tot 2008 als Suriname specialist voor Radio Nederland Wereldomroep.

Henk Hendriks (1946) is freelance journalist in Suriname. Did a half year of research in 1969 for his sociology study. Held in the seventies and eighties management functions within the scope of Surinamers settling in the Netherlands. Worked for Radio Netherlands World service (RNW) from 1987 to 2008 as the Suriname specialist.

Op zon en feestdagen zijn de straten van Paramaribo leeg. De eenzame fietser maalt er niet om, hij heeft het rijk alleen. Zovend langs de Waterkant en langs de markt. Heerlijk. Het is er stil. Iemand roept: hé boeroel. Bij het veer staan maar weinig taxi's naar Albina. Dat is doordeweeks wel anders. Dan komen ze plaatsens tekort. Elke taxi heeft zijn eigen status. Het is al lang geen hoesel meer. Dat zal nooit verdwijnen. Wat er ook gaat gebeuren met de waterkant, de markt en de aanlegsteigertjes; de wilde taxi's blijven. Ze zijn tenslotte ook niet verhuisd, toen na de opening van de Wijdenbosch-brug het auto-veer naar Meerzorg werd opgeheven.

Er zijn trouwens grote plannen met de Waterkant. Er komt een mondaine boulevard, met hotels en de SMS-pier wordt aanlegsteiger voor cruise-schepen. Jaren geleden was er al zo eentje op bezoek. De toenmalige minister van Toerisme zei in een toespraak dat het daarbij niet zou blijven. Ze droomde van onafzienbare stromen toeristen met veel geld op zak. Maar ze gaan komen, dat staat als een paal boven water. Sommige mensen hebben dat al feilloos in de gaten. Zo heeft zich tegenover het Waag gebouw een souvenirhandelaar gevestigd. Hij weet 't zeker, dit is nog maar het begin. Ooit komen de toeristen met in hun handen heel

veel dollars en zij zullen zich allemaal verdringen voor zijn winkel.

In Curaçao komen al jaren cruise-schepen. Ze zijn zo groot dat ze niet eens meer in de haven passen. Tien jaar geleden is er daarom een speciale buiten-pier gebouwd. Geschikt voor schepen als bijvoorbeeld The Adventure of The Seas. Om 7 uur 's ochtends gaan de scheepsdeuren open en dan stromen meer dan 3000 toeristen uit over de kade. Ze hebben 12 uur de tijd om het eiland te bekijken. Om 17:00 uur worden de loopplanken weer binnengehaald en vertrekt het schip. In Curacao kan dat. In lange rijen lopen de toeristen langs de speciale souvenirstands richting bootjesbrug, naar Punda en na de lunch terug naar Otrabanda. Het is niet wat je noemt een diepzinnige kennismaking met Dushi Korsow. Maar daar gaat het ook niet om. De cruise-toerist stelt geen eisen. Curacao is één van de vele eilanden voor zijn fotoboek. De historische feiten staan in de folder.

Maar waar moeten Mr. en Mrs. Johnson uit Wisconsin naar toe als ze worden losgelaten op de SMS-pier? Oké, eerst naar dat aandoenlijke souvenirwinkelletje tegenover De Waag. Daarna de diverse pleintjes, natuurlijk. Daar hebben ze al zoveel verhalen over gehoord. En dan verder naar het Kodjo, Mentor en Present Plein.

Tja, en eigenlijk zijn ze daarmee de hele Surinaamse geschiedenis al zo'n beetje doorgewandeld. Slavernij en onafhankelijkheid. Wat valt er nog meer te vertellen? Gauw weer terug naar het schip. Dat is heel makkelijk te vinden. Het steekt als een Vrijheidsbeeld uit boven de stad.

Nee, de cruise-toerist komt niet toe aan literaire wandelingen, plantage tochtjes op de Merodia, bezoekjes aan het binnenland, of aan wilde taxiriten naar Albina. Zijn programma is beperkt. En zo gaat ook de vooruitgang aan hem voorbij. De nieuwe architectuur in Paramaribo, de moderne kantoren en de winkelcentra. Op Ma Retraite, waar ooit slaven zwoegden op de plantage, staan nu moderne Chinese warenhuizen. In de Hermitage Mall stap je in een futuristische bioscoop.

Massa toerisme is dus misschien wat minder geschikt voor Suriname. Suriname is al lang geen open lucht museum meer. Dat noemen we vooruitgang. Maar gelukkig hoeven we ook niet sentimenteel te hunkeren naar vroeger, naar de dingen die verdwenen zijn. Want de taxi's voor Albina staan nog steeds bij het veer naar Meerzorg. Sommige dingen gaan gewoon niet weg. ➤

On Sundays and holidays the streets of Paramaribo are deserted. Not that the lonely biker worries about it, he has the realm all to himself. Zooming along the waterfront and the market. Glorious. It is quiet and someone calls out: hey Boer! At the ferry just a few taxis to Albina stand in line. On weekdays this is quite different. There is not enough room then. Each taxi has its own status. The hustle is a thing of the past now. But whatever happens with the waterfront, the market and the jetties; the wild taxis will stay. After all they did not move either, when after the opening of the Wijdenbosch Bridge the ferry to Meerzorg was discontinued.

As a matter of fact there are big plans in store for the waterfront: a fashionable boulevard, with hotels and the SMS pier will become a jetty for cruise ships. Years ago one had visited already. The then minister of tourism had said in a speech that it would not be the end of it. She was dreaming of vast throngs of people with plenty of money in their pockets. But they will come. There can be no two ways about it. Some people have become acutely aware of it like the souvenir dealer who opened a shop right across from the Waag building. He knows for sure, this is only the beginning.

Once the tourists with plenty of money to spend will jostle one another in front of his shop.

In Curaçao cruise ships have been coming for years. They are so big that they cannot enter the harbor anymore. Ten years ago an exterior pier was built for that purpose. It is suitable for ships like The Adventure of The Seas. At 07:00 AM the ship's doors open and more than 3,000 people spill out on the quay. They have 12 hours to look at the island. At 05:00 PM the gangplanks are removed and the ship leaves. In Curacao this is possible. In long lines the tourists walk along the souvenir shops towards the pontoon bridge, to Punda and after lunch to Otrabanda. It is not what you could call a profound introduction to Dushi Korsow. But that is not the point. The cruise tourist has no requirements. Curacao is just one of the many islands in his photo album. The historical facts are in the folder.

But where do Mr. and Mrs. Johnson from Wisconsin go after they hit the SMS pier? Okay, first to the pathetic little souvenir shop across from De Waag. After that the various little squares of course. They have heard so many stories about them. And then on to the Kodjo, Mentor and Present square. Well, with that they have practically walked through Suriname's entire history.

Slavery and independence. What more is there to talk about? Quickly back to the ship. It is very easy to find as it sticks out like a Statue of Liberty over the city.

No, the cruise tourist does not get around to literary promenades, plantation cruises on the Merodia, visits to the interior, or to wild cab rides to Albina. His program is limited. And so progress passes him by. The new architecture in Paramaribo, the modern offices and shopping centers. At Ma Retraite where at one time slaves toiled on the plantation, modern Chinese warehouses mushroom. In the Hermitage mall you step into a futuristic movie theater.

So perhaps mass tourism is less appropriate for Suriname. For a long time it has ceased to be an open air museum. This is what we call progress. Luckily we do not have to sentimentally yearn for the days of yore, for the things that have disappeared. After all, the taxis for Albina still stand at the Meerzorg ferry. Some things just don't disappear. ➤

Jeruzalem Bazaar

Een winkel met traditie!

Haast driekwart eeuw is Jeruzalem Bazaar aan de Saramaccastraat 42 een waar begrip in de gehele Surinaamse gemeenschap dat strekt vanaf Paramaribo tot in het verre binnenland. Het is ooit begonnen als een winkel waar voornamelijk bewoners van het binnenland naar toekwamen voor hun behoeften zoals hangmatten, gereedschappen, houters, kisten, stoffen en ook bruidsartikelen. Doordat de Saramaccastraat altijd het begin- en eindpunt voor reizen naar het binnenland is geweest, is de winkel heel gemakkelijk te bezoeken. Jeruzalem Bazaar is nog steeds een wereld vol kleur en keus. Daarom is een bezoek aan Paramaribo zonder Jeruzalem Bazaar ondenkbaar.

Wat maakt Jeruzalem Bazaar vandaag de dag nog steeds uniek?

Zonder verlies van traditie en identiteit weet Jeruzalem Bazaar toch in de behoefte te voorzien van deze tijd, hetgeen terug te zien is onder de bevolking en ook bij iedere toerist die een bezoek brengt voor een hangmat of één van de vele gekleurde pangies.

Een traditie waar wij trots op zijn!

Daarom nodigt Jeruzalem Bazaar ook u uit om een prachtige wereld vol kleur te ervaren.

Pangie is een traditionele Surinaamse klederdracht. Dit ziet men terug op officiële feestdagen en ook onder jongeren die van de pangiestof een modern kledingstuk maken.

A store with tradition!

For almost three quarters of a century Jeruzalem Bazaar at 42 Saramaccastraat has been a well known concept to the entire Surinamese community from Paramaribo all the way up to the interior. It started off as a store where mostly natives came to buy supplies such as hammocks, tools, machetes, chests, textiles and bridal wares. Because Saramaccastraat has always been the start and ending point for travelling to the interior, the store has always been conveniently located. Jeruzalem Bazaar has also always been a world rich with color and choice. Therefore coming to Paramaribo without visiting Jeruzalem Bazaar is unimaginable.

What makes Jeruzalem bazaar still unique? Jeruzalem Bazaar knows how to meet the needs of current times, without sacrificing tradition and identity. This shows from locals as well as tourists who visit it to get a hammock or the many colorful pangies.

A tradition which we are proud of!

Therefore Jeruzalem Bazaar invites you too to experience a wonderful world of color.

Pangie is a traditional Surinamese wear. This can be seen on official holidays and also under youth that make modern garments of pangie material.

Jeruzalem Bazaar Saramaccastraat 42 Tel: 475060 Fax:411641

Van volkswoningen naar welzijnswoningen

Wie in de straten van Paramaribo wandelt komt veel gebouwen tegen in oud-Hollandse stijl. Anders wordt het wanneer men de buitenwijken van Paramaribo en sommige districten bezoekt. Woonhuizen, appartementen, bungalows en hotels van een grote diversiteit aan stijlen trekken de aandacht. In deze wijken treft men geen bouwwerken van een bepaalde stijl aan. Het is alles door elkaar.

Desi Truideman

Volgens de samensteller van het standaard boekwerk "Architectuur van Suriname", professor dr. ir. C.L. Temminck Groll, was de bouwstijl in Suriname vroeger onderhevig aan verschillende invloeden vanuit Europa, vooral Nederland, Duitsland en Frankrijk. "Surinaamse ambachtslieden zijn er in geslaagd om op heel eigen manier deze Europese stijlen aan te passen aan lokale omstandigheden en ze samen te smelten tot een heel logisch, harmonische manier van bouwen". De hedendaagse architect in Suriname laat zich niet leiden door een aparte stijl, maar komt meer tegemoet aan de wensen en verlangens van de klant. Hierdoor is een smeltkroes ontstaan van verschillende stijlen, niet alleen uit Europese landen, maar ook uit de Verenigde Staten van Amerika en Latijns-Amerikaanse landen. De tropische architectuur is echter nog steeds overheersend in de gebouwen die in ons land worden opgetrokken.

Tropische architectuur

Wat zou de tropische architectuur moeten kenmerken? Laten we ons hier beperken tot het vochtige tropische klimaat van Suriname als deel van het immense Amazonegebied. Een klimaat met een zeer hoge vochtigheidsgraad, relatief geringe verschillen tussen maximum en minimum temperaturen en veel regen. Het landschap is er een met een overdadige plantengroei. Het bos staat bekend als tropisch regenwoud. De mens zoekt er in de eerste plaats bescherming tegen de zon en de regen. De architectuur biedt deze bescherming in de vorm van een dak, dat de zonnestraling opvangt en tegelijkertijd voorkomt dat het te warm wordt. Een dak dat de tropische stortbuien kan verwerken en voldoende overstek heeft om inregenen te voorkomen.

De mens wil zich ook behaaglijk voelen. In de tweede plaats is het dus nodig dat de vochtigheidsgraad verlaagd wordt. Dat vraagt om wind, gericht op de mens zelf. Het gaat er om dat de verdamping door de huid wordt versterkt. Architectonisch betekent dit winddoorlatende wanden. In de derde plaats moet de luchttemperatuur omlaag, dus zijn bouwmaterialen met een laag warmtevasthoudend vermogen vereist. Dat betekent in Suriname vooral hout.

Steen heeft het bezwaar dat ze de warmte van de dag opneemt en vasthoudt om dat 's avonds weer los te laten. Verder dient het gebouw aangepast te zijn aan de woon- en leefgewoonten, die in de eerste plaats bepaald worden door de klimaatomstandigheden en pas in de tweede plaats door de culturele achtergrond van de bewoners. Het vochtige tropische klimaat leidt naar een open, naar buitengerichte levenswijze. Veel activiteiten vinden buiten plaats, en nog meer in de overgangszone tussen binnen en buiten. In het algemeen zal de architectuur dan

ook in sterke mate door deze drempelactiviteiten bepaald worden. Tot sloten komen we bij het aspect van de overdadige plantengroei. Het is een verrijking wanneer men er in slaagt een integratie van het buiten en het binnen in de architectuur te verwezenlijken. Planten worden dan haast een nieuw bouw materiaal. Een heel scala van mogelijkheden staat nog voor ons open.

Volkswoningbouw

Vooraf woningbouwverenigingen zijn de laatste jaren actief op de woningbouwmarkt in Suriname.

“ Een heel scala van mogelijkheden staat nog voor ons open ”

From public housing to well-being housing

Walking the streets of Paramaribo you will come across quite a few buildings in the Old Dutch tradition. A visit to the outskirts of Paramaribo and some districts tells a completely different story. Here houses, apartment buildings, bungalows and hotels in a wide variety of styles vie for attention. In these neighborhoods any particular style is simply nonexistent. Everything is mixed up.

According to Professor, Dr. C.L. Temminck Groll B Sc., compiler of the standard work “Architecture in Suriname”, the building style in Suriname was in former times subject to various influences from Europe, especially, The Netherlands, Germany and France. “Surinamese tradesmen, in their own way, have succeeded in adapting these European styles to local circumstances and amalgamate them into a completely logical, harmonious way of building”. The contemporary architect in Suriname is not guided by any particular style, but rather

meets the wishes and desires of the customer. The result is a melting pot of different styles, not only from European countries but from the United States and Latin-American countries as well. The tropical architecture is however still predominant in constructions built in this country.

Tropical architecture

What should typify tropical architecture? Let us limit ourselves to the humid tropical climate of Suriname as part of the immense Amazon region.

It is a climate with a high degree of humidity, relatively small differences between minimum and maximum temperatures and lots of rain. It is a landscape with exuberant vegetation. The forest is known as tropical rain forest. Men look in the first place for protection from the elements sun and rain. Architecture offers this protection in the form of a roof that absorbs the rays of the sun and at the same time prevents it from becoming too warm. A roof that can handle the tropical downpour and has enough overhang to prevent rain in.

People want to feel comfortable as well. So in second place it is necessary to reduce the degree of humidity. This means that wind aimed at people is necessary. Skin evaporation should be enhanced. Architecturally this is translated into walls that let the wind pass through. In third place the ambient temperature must come down, so construction materials with a low warmth retention capability are required. In Suriname this means especially wood. Cinder blocks have the drawback of accumulating warmth during the day and releasing it at night. Furthermore the construction has to be adapted to housing- and living conditions that are determined in the first place by climatic circumstances and only secondly by the cultural background of the residents. The humid tropical climate leads to an exterior-oriented way of life.

Many activities take place outside, and even more in the transition zone between the interior and the exterior – the balcony, the porch. Generally speaking the architecture will be strongly influenced by these doorstep activities. And finally we look at the aspect of exuberant vegetation. It is definitely enrichment if architecturally speaking one succeeds in integrating the interior and the exterior. Plants almost become a new building material. A wide range of possibilities is still available to us.

Public housing

House building associations especially have been very active these last years in the house building market in Suriname. Houses have been built mainly for the middle class and higher income brackets.

“A wide range of possibilities is still available to us”

Er worden voornamelijk woningen gebouwd voor de middenklasse en hogere inkomensgroepen.

Volgens de architect Ulrich Bab loopt Suriname achter op de ontwikkelingen in de volkswoningbouw. Bab, die tropische architectuur studeerde in Nederland en in de Verenigde Staten van Amerika, stelt dat er nieuwe inzichten zijn ontstaan betreffende functionele aspecten van het wonen, over de eisen die aan de woning voor het gezin moeten worden gesteld en over de waarde die daaraan moet worden toegekend. "De enorme stijgingen in bouwkosten maken duidelijk dat een alternatieve bouwwijze is vereist om volkswoningen te kunnen bouwen, die redelijk zijn in prijs, meer variatiemogelijkheden bezitten en van betere technisch-fysische kwaliteit zijn dan het merendeel van de tot heden gebouwde volkswoningen". Hij gebruikt in plaats van de naam volkswoning liever de aanduiding welzijnswoning.

Deze typering gebruikt hij omdat het moet gaan om woningen die afgestemd zijn op een goed woon- en leefklimaat. Men moet zich thuis voelen en het voorzieningenniveau moet toereikend zijn. Onder een goed leefklimaat verstaat hij een omgeving waarin de bewoners zich veilig voelen, plezier kunnen maken, lekker kunnen sporten, zich geestelijk kunnen ontwikkelen en waar er goede zorg is voor degenen die dat nodig hebben. Hij zegt, dat volgens dit concept woningen leefbaar moeten zijn. Leefbaarheid wordt niet alleen bepaald door fysieke kwaliteit, vindt hij, maar ook door sociale kwaliteit, sociale kenmerken en veiligheid van de omgeving. Bij de beoordeling van leefbaarheid spelen in zijn conceptie verschillende factoren een rol. In ieder geval horen daartoe: de aanwezigheid van voldoende voorzieningen zoals scholen, winkels, parkeerfaciliteiten, openbare verlichting, goede straten, alle nutsvoorzieningen, overheidsdiensten, recreatiemogelijkheden, crèches, poliklinieken voor directe medische hulp, apotheken, politiebureaus in verband met het veiligheidsaspect. Zaken die te maken hebben met het milieu zoals vervuiling, zwerfvuil, bodemverontreiniging, luchtverontreiniging en geluidsoverlast zullen ook de nodige aandacht moeten krijgen.

De hedendaagse architectuur van veel huizen is echt tropisch: grote, koele ruimtes, dikke muren, brede dakoverstekken en een weelderige plantengroei met veel schaduw. Bomen in de stad bieden behalve verkoeling ook een prettige aanblik van de gehele gebouwde omgeving. ➤

According to architect Ulrich Bab, Suriname lags behind the developments in public housing. Bab, who studied tropical architecture in The Netherlands and the United States of America, states that new insights have emerged about functional aspects of living, requirements the family home should meet and the value attributed to them. "Enormous rises in the cost of building clearly indicate that an alternative way is required for building public houses that are reasonable in price, have more variation possibilities and are of a better technical-physical quality than the majority of those built until now". Instead of the name public housing he prefers to use the term well-being housing.

He uses this characterization because it is all about houses that should be modeled after a good social climate. One should feel at home and facilities be adequate. By a social climate he means an environment where residents feel safe, where they can have fun, do sports, are able to develop spiritually and where good care is available for those needing it. He says that according to this concept houses must be livable. He thinks that the quality of life is not only determined by the physical quality but by the social quality, social characteristics and safety of the neighborhood.

In his assessment of quality of life various factors play a role in his conception. In any case the following belong to it: The presence of adequate facilities like schools, stores, parking facilities, public lighting, good streets, all utilities, government services, recreational facilities, day-care centers, polyclinics for emergency medical assistance, drugstores, police stations with respect to the safety aspect. Matters concerning the environment like pollution, litter, ground pollution, air pollution and noise pollution should get the necessary attention as well.

The contemporary architecture of many houses is really tropical: large, cool areas, thick walls, wide roof overhangs and luxurious vegetation with plenty of shade. The trees in town not only offer cooling but a pleasant sight as well. ➤

Welzijnswoning van Stichting Sekrepatu
Well-being house from Sekrepatu Foundation

Reistip!
Begin en/of eindig uw verblijf in Suriname op Colakreek, nog geen 5 minuten verwijderd van de internationale luchthaven, J.A. Pengel.

Colakreek
Recreatiepark

Where culture meets nature...

Palumeu
Jungle Lodge

Awarradam
Jungle Lodge

Kasikasima
Jungle Tour

Voor reserveringen: METS Travel & Tours, Dr. J. E. Nassylaan 2, Paramaribo,
Tel: (597) 477088, Fax: (597) 422332, mets@sr.net, www.surinamevacations.com

Architectuur en bouwcultuur in Suriname

Hét standaardwerk over Surinaamse bouwkunst en architectuur. Dit nieuwe overzichtswerk wil de studie naar de Surinaamse architectuur een nieuwe impuls geven. Het is een overzicht van Surinaamse bouwcultuur van vroeger tot nu, van de woningen van Marrons en Indianen tot het postkantoor in Paramaribo. Van de beroemde houten kathedraal tot de moderne Nederlandse ambassade. Van villa's aan de Anton Dragtenweg tot woningprojecten in de volkswijken. Van oude plantages tot spoorlijnen en bruggen.

KIT Publishers

Auteurs: Michel Bakker en Olga van der Klooster
ISBN 9789068325317
Nederlands
Hardcover 392 pagina's
Verkrijgbaar in de betere boekhandels in Nederland en Suriname
Ook via internet te bestellen
www.kitpublishers.nl

Dat steen, in tegenstelling tot hout, een hoog warmtevasthoudend vermogen heeft mag als algemeen bekend worden verondersteld. Toch worden weinig nieuwe woonhuizen in Paramaribo en omgeving gebouwd van lokaal tropisch (hard) hout, dat uitstekende bouwfysische kwaliteiten en eigenschappen bezit. Men bouwt liever in steen omdat dit een indruk van duurzaamheid maakt.

Jacques Noël

Back to basics

In veel woningen is een aantal elementen van de tropische architectuur verwerkt, maar omdat de architect meestal wil tegemoetkomen aan de eisen en wensen van Koning Klant wordt de rest verwaarloosd. De speurtocht naar een bouwwerk dat geheel volgens de normen van tropische architectuur is opgetrokken, lijkt op het zoeken naar de spreekwoordelijke naald in de hooiberg. Maar eureka... Geert A. Van Kalken alias Yayo, wonende aan de Costerstraat in Paramaribo is de naald.

“Voor mij heeft tropische architectuur allereerst te maken met duurzaamheid. Ik houd ontzettend veel van bomen maar toch heb ik dit huis gebouwd van hout. Maar het moet duurzaam zijn. Dit huis is gebouwd om 400 jaar mee te gaan. Dit lijkt pretentiefus maar ik heb houtsoorten gebruikt die tegen alles kunnen. Mocht een van mijn achterkleinkinderen besluiten om 50 jaar niets te doen aan dit huis, dan is dat geen probleem, het huis zal er nog wel staan. Ik woon in een houten huis, ik onderhoud dat huis. Het huis maakt deel uit van mijn leven. Ik moet er dus zo comfortabel mogelijk in kunnen leven.” En over onderhoud zegt Yayo: “In St Laurent heb ik op mijn restaurantboot ‘La Goélette’ een Walabadak geplaatst dat er nu al twintig jaar op zit; zonder lekkages. Het enige waar ik moet op letten is mosvorming, want dat is funest voor hout. La Goélette ligt pal naast een hoog bamboebos. Begrijpelijk dat er bladeren op het dak vallen en mosvorming is onvermijdelijk. Ik spuit dan ook om de twee jaar het dak schoon met water onder hoge druk”.

Tropische architectuur betekent comfortabel wonen in een heet en vaak vochtig klimaat. Tropische architectuur is de kunst zoveel mogelijk gebruik te maken van natuurlijke materialen en de elementen aarde en wind. Yayo: “In dit huis zijn veel ramen, een terras vooraan, een terras achteraan. Sommige ramen doen we hier nooit open want alles zou gewoon wegwaaien. ‘s Avonds moeten we ook een aantal van die ramen sluiten want het wordt te koud! We maken ook dankbaar gebruik van de warmte van de zon. Op het dak hebben we een zonneboiler geïnstalleerd die ons al het warm water verschaft dat we nodig hebben. En het is gratis”.

Yayo produceert ook dakspanen van walabahout. Om als dakbedekking te mogen worden gebruikt, moeten ze voldoen aan bepaalde normen. Zo moeten ze onder andere brandwerend

“Voor mij heeft tropische architectuur allereerst te maken met duurzaamheid”

“As far as I am concerned tropical architecture has to do with durability”

That bricks and cinder blocks have a high heat retention capacity is assumed to be universal knowledge. Still, few houses in and around Paramaribo are built from local tropical (hard) wood that possesses excellent building qualities and properties. Building is rather done in stone because it gives an impression of durability.

In many houses a number of tropical architecture elements have been incorporated but since the architect wants to meet the requirements and wishes of King Customer the rest is neglected. The search for a building constructed entirely according to tropical architecture looks more like looking for the proverbial needle in a haystack. But eureka... Geert A. Van Kalcken, aka Yayo, and living on the Costerstraat Street in Paramaribo is the needle.

“As far as I am concerned tropical architecture has to do with durability. I just love trees but I have built this house from wood. But it has to be durable. This house is built to last 400 years.

This may seem pretentious but I have used wood species that can cope with anything. If one of my great-great-grandchildren decides to do nothing on the house for fifty years, then that is not a problem, the house will still be standing. I live in a wooden house, I maintain that house. Since the house is part of my life I have to be able to live in it as comfortably as possible”. About maintenance Yayo says: “In St Laurent (French Guiana) I have on the roof of my restaurant boat “La Goélette” installed a Walaba-shingles roof. After twenty years there are still no leakages. The only thing I have to be aware of is moss formation, because this is fatal for wood. The Goélette stands next to a high bamboo forest. So leaves will definitely fall on the roof. Every two years I hose down the roof with water under high pressure”.

Tropical architecture means living comfortably in a climate that is often hot and humid. Tropical architecture is the art of using natural materials and the elements earth and wind. Yayo: “In this house there are plenty of windows, a balcony in the front, and one in the back. Some of the windows here are never opened because everything would simply be blown away. At night we have to close a number of windows as well because it becomes too cold! We make grateful use of the heat of the sun as well. On the roof we installed a solar boiler that provides us with all the hot water we need. And it is free”.

Yayo manufactures wooden Walaba-shingles. In order to be used as a roofing material they have to meet certain requirements. They have to be fire-resistant first of all according to the ASTM E 108 Class C norm.

zijn, volgens de norm ASTM E 108 Class C. Het komt erop neer dat het hout minstens 45 minuten een open vlam moet kunnen weerstaan, zonder vlam te vatten. Walaba bezit van nature brandwerende eigenschappen door de sappen en gassen die in het hout aanwezig zijn. Diezelfde sappen zorgen er ook voor dat termieten het hout links laten liggen. Het hout wordt dus als insectenwerend beschouwd.

Tropische architectuur omvat ook het aspect binnenhuisarchitectuur of de kunst van de ruimteverdeling, vormgeving en aankleding van interieurs. Yayo is geslaagd in zijn opzet om de bovenverdieping van het interieur aan de Costerstraat 70 om te toveren in een houten paleis. Bij de eerste aanblik doet de grote open en koele ruimte en het gebruik van houten stijlen, balken en lateibalken denken aan de houten kathedraal in Paramaribo. In plaats van spijkers zijn houtverbindingen gebruikt om delen aan elkaar te koppelen.

De schuin aflopende ruimtes onder het dak zijn optimaal benut; het kantoor van zijn vrouw, zijn kantoor, slaapkamers, een bibliotheek zijn erin ondergebracht. Bruinhart, Groenhart, Purperhart, Rode Locus, Gele Cabbes, in totaal zo'n 15 verschillende soorten hardhout, die elkaar afhankelijk van de toepassing, afwisselen in een harmonische compositie van tropische rijkdom. Het grotendeels ongevernist hout ademt, leeft en de verleiding om de neus tegen het hout te drukken en de geur op te snuiven is bijna niet te weerstaan.

Moderne architectuur biedt voordelen; daar bestaat geen twijfel aan. Maar de charme van tropische architectuur is dat het een samenwerking is met de natuur, in plaats van te proberen de natuur naar onze hand te zetten. Back to basics, terug naar de natuur heeft niet alleen te maken met de productie van voedsel, maar zeker ook met het wonen; met het milieu en gedachten. ➤

*Walaba gebruikt voor dakbedekking
Walaba-shingles used as roofing material*

It boils down to the wood must be able, for at least 45 minutes, to resist an open flame without catching fire. Walaba has by nature fire-resistant properties owing to the saps and gases in the wood. It is the same saps that make the wood unattractive to termites. The wood is thus considered as insect-repellant.

Tropical architecture includes the aspect interior architecture or the art and science of designing and erecting building interiors and related physical features. Yayo has certainly succeeded in his plan of transforming the interior of the upper storey of the house on Costerstraat Street, 70 into a wooden palace. At first sight the large and airy room together with the use of post, beam and lintel makes one think of the wooden cathedral in Paramaribo. Instead of nails mortise and tenon, and other woodworking joints are used.

The sloping areas under the roof have been used efficiently; his wife's office, his office, a library have all made use of the available space. Bruinhart, Groenhart, Purperhart, Rode Locus, Gele Cabbes wood species, 15 in total which, depending on the application, alternate with each other in a harmonious composition of tropical riches. The largely unvarnished wood breathes, lives and the temptation to press the nose against the wood and breathe in the perfume is almost too much to bear.

There is no doubt that modern architecture has advantages. But the attraction of tropical architecture is that it is a cooperation with nature, instead of trying to bend nature to our will. Back to basics, back to nature does not only mean producing food but certainly building houses with the environment in mind as well. ➤

SURAIR CATERING SERVICES N.V. IS AN INTERNATIONAL HACCP CATERING COMPANY WITH AIRLINE CATERING AND RELATED BUSINESS ACTIVITIES AS MAIN FOCUS.

J.A. Pengel International Airport - District Para - Suriname - South America
Tel/Fax: (597) 8325355 / (597) 8325287 / e-mail: services@suraircatering.com

Roti Shop Joosje Sinds 1942

Zwartenhovenbrugstraat 9 - Tel: 472606
Openings tijden : Ma. t/m Za. van 08:00 - 22:00

Filliaal : Johannes Mungrastraat 21 - Tel: 530761
Openings tijden : Ma. t/m Za. van 08:00 - 20:30

de plantage RESTAURANT

Oost-Westverbinding km 23,5 - Commewijne - Suriname - +597(0) 356567
www.deplantagecommewijne.com

Budget Rent a Car

Phone : 597- 473686
597- 457363

Enjoy Suriname with Budget
www.budgetsuriname.com

Addresses

CITY / COUNTRY	ADDRESS	PHONE / FAX
PARAMARIBO		
HEAD OFFICE	Mr. Jagemath Lachmonstraat 136 P.O. Box 2629 e-mail: publicrelations@slm.flm.sr	(597) 465700 Fax: (597) 491213
Flight Information Reservations and Reconfirmations	Dokter Sophie Redmondstraat 213	(597) 433111 (597) 432700
Cargo Office	Dokter Sophie Redmondstraat 219 e-mail: surair.orgcargo@slm.flm.sr	(597) 434723 Fax: (597) 433636 Fax: (597) 433636
NIJEUW NICKERIE	R.P. Bharmastraat 82a	(597) 0231359 Fax: (597) 0210350
AIRPORT OFFICE	J.A. Pengel International Airport	(597) 0325181 Fax: (597) 0325292
THE NETHERLANDS		
AMSTERDAM	NATIONAL PHONE M. Hanenbergstraat 17 - Osdorp 1068 GT - AMSTERDAM P.O. Box 9521 - 1006 GA - Amsterdam e-mail: businesscenter@slm.nl	0900-8050 (31) 020-4262897 Fax: (31) 020-4264548
Reservations and Reconfirmations	Weteringschans 165 e-mail: ams.py@slm.nl	(31) 020-4262968 Fax: (31) 020-4214835
SCHIPHOL OFFICE	Terminal West, Kamer C737 Terminal West, Kamer C737 e-mail: slmspi@slm.nl	(31) 020-6480333 Fax: (31) 020-6530413
ROTTERDAM	Reservations and Reconfirmations Nieuwe Binnenweg 10-H e-mail: rtm.py@slm.nl	(31) 010-4364200 Fax: (31) 010-4360333
THE HAGUE	Reservations and Reconfirmations Piet Heinstraat 19 e-mail: hagg.py@slm.nl	(31) 070-3560908 Fax: 070-3643995
MIAMI	Toll free 7270 NW 12th street, 5/255 Miami, FL 33126 e-mail: info@flysurinamairways.net Miami International Office	866-992-4623 (1-305) 596-1196 Fax: (1-305) 594-3486 (1-305) 675-9740
Cargo office	1701 NW 66th Ave, Miami, FL 33122 e-mail: info@flysurinamairways.net	(1-305) 870-8742 Fax: (1-305) 526-3183 Fax: (1-305) 871-5889
ARUBA	Reservations and Reconfirmations Masun Building Rockefellerstraat 1-H e-mail: info@surinamairwaysantba.com	(297) 5827896 Fax: (297) 5827895
BARBADOS	Reservations and Reconfirmations Reservation Services Limited "Europa" Palm Avenue, Sunset Crest - St. James e-mail: talpan@caribbeant.com	(246) 432 8496 Fax: (246) 432 5621
BELEM	Reservations and Reconfirmations Aeroporto Internacional de Belem Av. Julio Cesar S/N sala 01-A e-mail: surinam@jamaica.com.br Aeroporto Internacional de Belem	(5581) 3210 6435 3210 6436 / 32106439 Fax: (5581) 3210 6433 (5581) 3210 6284 Fax: (5581) 3210 6283
CURACAO	Reservations and Reconfirmations F.D. Rooseveltweg 505B Willemstad e-mail: surair.cur@interneeds.net	(5999) 8686600 (5999) 9684360 Fax: (5999) 8689674
CAYENNE	Reservations and Reconfirmations Atlas Voyages 15 Rue Louis Blanc 97300 Cayenne e-mail: atlas.voyages.guy@wanadoo.fr valerie.atlas@orange.fr Aéroport de Rochambeau	(594) 594 293000 594 293001 / 594 293002 Fax: (594) 594 305786
GEORGETOWN	Reservations and Reconfirmations Cars Suites 176 Middle & Waterloo streets e-mail: surinamairways@wilderness-explorers.com	(592) 225 4894 / 225 3473 / 225 2679 Fax: (592) 226 2685
PORT OF SPAIN	Reservations and Reconfirmations 24 Fitzgerald Lane e-mail: surinamairways@tstt.net.tt	(868) 627 6182 / 627 4747 Fax: (868) 627 1836
Airport Office	Pierco International e-mail: surairposapt@tstt.net.tt Pierco International	(868) 669 4770 Fax: (868) 669 0495 (868) 669 5265 (868) 688 4076 Fax: (868) 688 5194
Cargo Office		

visit us at www.flyslm.com

“ De huizen van Colakreek moesten in de bosrijke, natuurlijke omgeving passen, waar het goed toeven is ”

Tropische vakantiehuisen te Colakreek

Colakreek was tijdens de 2e wereldoorlog door de Amerikanen opgezet als ontspanningsoord. Vanwege het gezonde, door bladeren donkerbruin gekleurde water van de kreek, kreeg het zijn naam: cola. Al jaren een geliefde vakantiebestemming van Surinamers vooral, en in het bijzonder van kinderen, is het sinds 1995 onder beheer van de METS N.V.

Gabriele Giessler / George Orie

In 2007 was het oord aan een grondige renovatie toe. Alle oude bestaande gebouwen moesten worden gerehabiliteerd, naast de vernieuwbouw van de sanitaire voorzieningen en het allerbelangrijkste, de bouw van vijf nieuwe vakantiehuisen. Deze moesten het mogelijk maken met alle comfort te Colakreek te overnachten. De METS heeft toen Gabriele Giessler, een Duitse architecte, die al 6 jaar in Suriname woont en werkt, benaderd om een ontwerp voor de nieuwbouw te maken, en ook de uitvoering hiervan te begeleiden.

De oorspronkelijke bedrijfsgebouwen waren ooit goed ontworpen en gebouwd. Echter, in de loop der jaren zijn ze zo veelvuldig verbouwd, dat van het mooie niets meer te zien was. De architecte zag hierin een uitdaging om het oord in de oude glorie te herstellen. Verder was voor haar het belangrijkste om Colakreek tot een harmonieus geheel te maken. Zo zijn de nieuwe sanitaire units en de huizen in één stijl ontworpen. Voor het hele project is één kleurconcept bedacht, dat bij alle gebouwen terug te vinden is. En volgens haar is Colakreek tot nu toe het enige dagrecreatiepark in Suriname met een grote, rolstoelvriendelijke toiletruimte zonder drempels, waardoor ook mensen met een beperking gebruik kunnen maken van de sanitaire voorzieningen.

Giessler draagt milieubescherming hoog in het vaandel. Het is nu in de 21ste eeuw ook één van de belangrijkste thema's in de internationale architectuur. Door milieubewuster en duurzamer te bouwen worden behoud en bescherming van het milieu bevorderd. Een gebouw komt altijd in een bepaalde context te staan. Hiermee moet in het ontwerp rekening worden gehouden. De huizen van Colakreek moesten in de bosrijke, natuurlijke omgeving passen, waar het goed toeven is. De locaties zijn zodanig gekozen dat zo min mogelijk bomen gerooid hoefden te worden. Natuurlijke schaduw is immers het beste wat men kan krijgen. Er is sprake van ruimtelijke ordening: het zo goed mogelijk (her)inrichten en gebruiken van de beschikbare ruimte (land en water) van het gebied, waarbij rekening wordt gehouden met de mogelijkheden van de ruimte en de wensen van de doelgroep, de recreanten.

Er is voldoende privacy, omdat de huizen niet strak naast elkaar gebouwd zijn maar speels opgezet. Een belangrijk aspect in het ontwerp is het grote woonterras, het toonbeeld van een ideaal tropisch huis. Aan de ene kant is een buitenkeuken waarin een eethoek is geïntegreerd en aan de andere kant is ruimte voor hangmatten. Het privé gedeelte bestaat uit twee slaapkamers en een gescheiden douche- en toiletruimte, waardoor een

Cola Creek was built as a recreational resort by the Americans during the Second World War. It got its name, cola, from the healthy, dark brown water colored by leaves. It has been a favorite vacation destination especially for Surinamers and for children in particular and is under management of the METS N.V. since 1995.

Tropical cottages at Colakreek

In 2007 the resort was due for a thorough rehabilitation. All the old existing buildings had to be renovated, the sanitary facilities rebuilt, and most importantly, the building of five new vacation homes undertaken. Overnighting in all comfort at Cola Creek would then become a cinch. The METS then contracted Gabriele Giessler, a German architect who had been living and working in Suriname for the past six years, to make a design and supervise the workmanship.

The original company premises had once been well designed and built. In the course of time however, they had been altered so many times that nothing remained of their original beauty. For the architect it was a challenge to restore the resort to its former glory. It was essential for her as well to make Cola Creek a harmonious entity. So the new sanitary units and the cottages have been designed in a single style and a color scheme has been devised for the whole project. This color scheme is apparent in all the buildings. She says that Cola Creek is until now the only day recreation park in Suriname equipped with a large wheelchair-friendly access without thresholds so people with a limitation can also make use of the sanitary facilities.

Giessler considers conservation of paramount importance. In the 21st century it is one of the most important recurring themes in international architecture. By building durably and environmentally-minded, conservation and protection of the environment is promoted. A building always comes to stand in a particular context. This should be taken into account during the design phase. The Cola Creek houses had to fit in a woody, natural environment, where it is nice to dwell. Locations have been selected in such a way that as few as possible trees had to be uprooted. Natural shade is after all the best one can get. This is environmental planning: as best as possible (re)organize and make use of the available space (land and water) in the area, taking into consideration the available possibilities and the wishes of the target group, the vacationers.

There is sufficient privacy as houses are not hugging each other but playfully scattered. An important aspect of the design is the large porch, the very picture of an ideal tropical house. On one side there is an outdoor kitchen with an integrated eating corner and on the other side room for hammocks. The private area consists of two bedrooms and a separated shower and toilet area, creating a segue from inside to outside. It can be completely closed off for the night with large, lively colored sliding doors.

The Cola Creek houses had to fit in a woody, natural environment, where it is nice to dwell

vloeiende overgang van binnen naar buiten ontstaat. Het kan door grote, vrolijk gekleurde schuifdeuren geheel worden afgesloten voor de nacht.

Er is zoveel mogelijk met tropisch hardhout gewerkt. De kapconstructie en dragende kolommen zijn van Walaba, de buitenbekleding van de gevel met verticale rabatplanken in hardhout van verschillende kleuren, zoals o.a. Rode Locus en Gele Kabbes. Hout is voor Giessler nog steeds een van de meest geschikte bouwmaterialen voor het tropisch klimaat. Het heeft een goede isolatiewaarde en is een vernieuwbaar, natuurlijk materiaal. Wie kent niet de typische Bruynzeel woningen, veelvoudig opgezet in de jaren 60/70 en nog steeds in goede staat. Het bouw hout moet dan wel van een goede kwaliteit zijn, en dan voornamelijk duurzame houtsoorten, die voldoende worden gedroogd. Een ander probleem is dat het hout op de juiste manier verzaagd is. Bomen moeten kwartier verzaagd worden, om de kans op kromtrekken van de planken en balken tot een minimum te beperken.

Bij stammen van goede kwaliteit is het de moeite waard om deze zuiver kwartiers te verzagen. Kwartierzagen kan op twee manieren. De stam wordt eerst in vier kwarten gezaagd, vandaar de naam kwartiers. Vervolgens wordt van elk kwartdeel planken gezaagd. Deze methode is natuurlijk veel arbeidsintensiever maar daar staat tegenover dat het zo gezaagde hout van betere kwaliteit is en minder neiging tot vervormen zal hebben.

Ook het op juiste manier ventileerbaar opstapelen en drogen zijn een must. Verder is het conserveren van het hout van groot belang. Te Colakreek is met beits gewerkt, waar een extra schimmelwerend middel aan is toegevoegd. Ook constructieve houtbescherming is essentieel. Dit zijn voldoende dakoversteken, om de wanden, ramen en kozijnen tegen zon en regen te beschermen. Dakgoten zijn achterwege gelaten, omdat het onderhoud hiervan met de vele afgevallen bladeren een probleem zou opleveren. Alle huizen zijn goed in de wind geplaatst, voor een natuurlijke ventilatie. De 'ston futu's' (korte neuten of poeren) zorgen ook voor een goede ventilatie onder het huis en van de houten vloer. Ondertussen zijn in Suriname ook goede isolatie materialen te krijgen. Bij isolatie denkt men meestal aan koude landen. Maar men isoleert niet alleen tegen kou, maar juist ook tegen warmte.

Colakreek beschikt verder over een bijzonder rioleringssysteem. De toiletten zijn aangesloten op ver van de kreek gelegen driekamer septic tanks en de hele riolering komt uit op een zuiveringsvijver. De speciale planten hierin breken schadelijke stoffen af, zodat er in het omliggende milieu alleen schoon water wordt afgevoerd. Al met al is Colakreek een recreatieoord, waar aan de begrippen duurzaamheid en milieubewustzijn invulling wordt gegeven. ➤

Tropical hardwoods were used as much as possible. The roof timbers and load-bearing columns are Walaba wood, the front with vertical rabbit planking from tropical wood in different colors like Red Locus and yellow Kabbes. For Giessler wood is still one of the most appropriate building materials for the tropical climate. It has a high insulation value and is a renewable, natural material. Who does not know the typical Bruynzeel houses, of which many were built in the sixties and seventies and which are still standing in good shape. But the wood used for building must be of good quality and primarily durable types of wood that were sufficiently dried. Another problem is that wood must be properly sawn up. Trees must be sawn quarters-wise to reduce warping of planks and beams to a minimum.

With good quality logs it is worth the effort to sawn them purely quarters-wise. This can be done by first sawing the log in four quarters, hence its name. Then, from each quarter the planks are sawn. This method is of course much more labor intensive but the advantage is that the sawn wood is of much better quality and will have less tendency to warp.

Properly stacking up for ventilation and drying is a must. Preserving the wood is also very important. At Cola Creek stain was used with an added anti-fungal. Constructive wood protection is essential as well. This means sufficient eaves to protect the walls, windows and casings from sun and rain. Gutters have not been used as the many fallen leaves would make maintenance prohibitive. All houses have been situated in the wind for natural ventilation. The stilts also make for good ventilation under the house and the wooden floors. Meanwhile good insulation material can be obtained in Suriname. Insulation is often associated with cold climates but it insulates not only from the cold but precisely from the heat as well.

Cola Creek has a special sewer system at its disposal. Toilets are connected to three-chamber septic tanks situated far from the creek. The sewage is drained into a purification pond. Special plants in the pond break down harmful components so only clean water is drained into the environment. All in all Cola Creek is a recreation resort where the notions conservation and environmental awareness have been put into practice. ➤

**Surair Catering Services
Winner Silver Award
for the Americas
2009 and 2010**

ICQA Council

1 February 2011

Surair Catering Services
Zanderij International
Paramaribo, Suriname

Dear Sir / Madam,

The IATA Catering Quality Assurance program (ICQA) was launched on 1 January 2006 and has since grown to include 11 participating airlines for whom over 230 catering facilities are audited worldwide. In order to recognise outstanding performance within the airline catering industry, IATA has launched the ICQA Caterer Award program in 2007.

On behalf of ICQA participating airlines, I want to congratulate you on winning the **SILVER Award - Americas** for 2010.

You can take pride in this achievement which clearly demonstrates your commitment to best practices in the areas of food processing safety and food processing quality. Since the award selection process is based on audit results over the last three years, it also shows consistency in compliance with ICQA Standards and Interpretation Guidelines, which is paramount in successful food safety risk management.

Your facility is proving to be a shining example in the airline catering industry for the benefit of our passengers and crew. Well done.

Best regards,

Yoshikazu Terasawa, ICQA Council Vice-Chairman

**IATA Catering Quality
Assurance Programme**

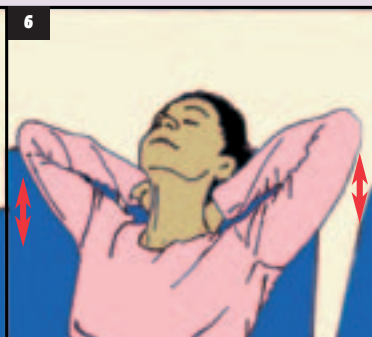
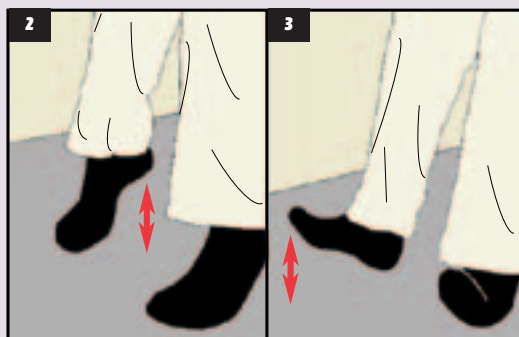
Vice-Chair
Council

Chair
Technical
Committee

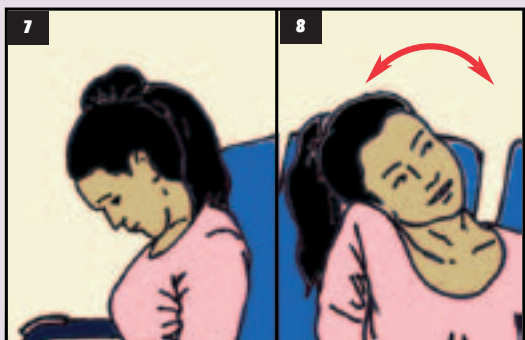
International Air Transport Association, Route de l'Aéroport 33, P.O. Box 416, 1215 Geneva 15 Airport, Switzerland, Tel: +41 22 770 2900, Fax: +41 22 770 2680
www.iata.org

Fit tijdens de vlucht

Blijf in beweging, voor soepele gewrichten, een goede bloedsomloop en een ontspannen gevoel tijdens uw vlucht. Succes!

1. Zit ontspannen in uw stoel met een rechte rug en de voeten plat op de vloer. Adem vijf tellen in. Houd vijf tellen vast. Adem vijf tellen uit. Herhaal dit drie keer. Adem vijf tellen in. Adem vijf tellen uit. Houd vijf tellen vast. Herhaal dit drie keer. Adem vijf tellen in en houd vijf tellen vast. Adem vijf tellen uit en houd vijf tellen vast. Herhaal dit drie keer.
2. Zet de ballen van uw voeten stevig op de grond en licht uw hielen op. Vindt u deze oefening te gemakkelijk, plaats dan uw tas op uw bovenbenen. Ga door tot u moe bent.
3. Houd uw hielen stevig op de grond en wijs met uw tenen naar het plafond. Deze oefening kunt u doen zolang u wilt!
4. Sla de benen over elkaar. Maak cirkels met de hangende voet. Ga door tot u moe bent en wissel dan van been.
5. Sla uw handen ineens. Breng uw armen zo hoog mogelijk boven het hoofd, met de palmen naar het plafond. Herhaal vier keer.
6. Sla uw handen in elkaar achter de nek. Steun uw nek met de handen en duw de ellebogen rustig omhoog. Herhaal vier keer.
7. Breng de kin langzaam naar de borst en haal drie keer diep adem. Herhaal dit vijf keer.
8. Breng uw linkeroot zo ver mogelijk naar de linkerschouder. Breng daarna uw rechteroot zo ver mogelijk naar de rechterschouder. Doe deze oefening langzaam en herhaal vijf keer naar beide kanten.
9. Laat de armen rustig langs uw lichaam rusten. Rol de schouders acht keer naar voren en acht keer naar achteren. Trek daarna uw schouders op. Dat mag tegelijk of een voor een. Houd zes tellen vast en laat de schouders daarna rustig vallen. Vier keer herhalen.
10. Strek uw armen voor u uit. Houd de handpalmen naar beneden. Kantel de palmen tien keer naar voren en vervolgens tien keer naar u toe.
11. Kiss the stars. Rol uw hoofd langzaam naar achteren. Als u dit goed doet, voelt u het van kin tot schoudergewricht. Laat uw hoofd langzaam van links via het midden naar rechts rollen. Maak ondertussen kusbewegingen in de lucht. Ga vervolgens van rechts naar links. Herhaal tien keer.

Fit while flying

Keep moving for flexible joints, a good blood circulation and a relaxed feeling during your flight.

1. Sit relaxed in your chair with the back straight and your feet flat on the floor. Inhale for five counts, hold for five counts, then exhale for five counts. Repeat this exercise three times. Inhale for five counts, exhale for five counts, hold for five counts. Repeat this exercise three times. Inhale for five counts, hold for five counts, exhale for five counts, hold for five counts. Repeat this exercise three times.
2. Place the balls of your feet firmly on the floor and lift your heels. If you don't find this exercise challenging enough, put your carry on bag on your thighs. Continue until you are tired.
3. Plant your heels firmly on the floor and point your toes to the ceiling. You can do this exercise as long as you wish.
4. Cross your legs. Rotate your dangling foot in a circle. Continue until you are tired then switch to the other leg.
5. Clasp your hands together. Lift your hands as high as possible above your head, with your palms pointing to the ceiling. Repeat this exercise four times.
6. Bring your hands together behind your neck. Support your neck with your hands and slowly push up your shoulders. Repeat four times.
7. Slowly bring your chin to your chest and take three deep breaths. Repeat this exercise five times.
8. Bring your left ear to your left shoulder as much as your can. Then bring your right ear to your right shoulder as much as possible. Do this exercise slowly and repeat five times on each side.
9. Let your arms rest calmly alongside your body. Rotate your shoulders eight times forward and eight times backwards. Then lift your shoulders, one by one, or both simultaneously. Hold this position for five counts then slowly lower your shoulders. Repeat four times.
10. Stretch your arms to the front. Point your palms downwards. Turn your palms ten times to the front, then ten times towards you.
11. Kiss the stars! Slowly tilt your head back. If you're doing this correctly you should feel the burning from your chin to your collar bone. Slowly roll your head from the left to the center then to the right. In the meantime make kissing motions in the air. When you've finished, repeat the action from right to left. Repeat ten times.

Suriname in feiten

Ligging

Suriname ligt in Zuid-Amerika, net iets ten noorden van de evenaar. In het zuiden grenst het aan Brazilië, in het noorden aan de Atlantische Oceaan, in het oosten aan het Franse overzeese departement Frans-Guiana en in het westen aan de voormalige Britse kolonie Guyana.

Hoofdstad

Aan de linkeroever van de brede Surinamerivier ligt de hoofdstad Paramaribo. De naam zou zijn afgeleid van Parmurbo, een inheems dorpje uit de zeventiende eeuw. Paramaribo is een uitgestrekte stad met weinig hoogbouw. Het historische stadscentrum kenmerkt zich door witgeschilderde monumentale houten panden met een onderbouw van rode bakstenen. Vanwege de historische waarde plaatste de VN-cultuurorganisatie UNESCO de binnenstad in 2002 op de Werelderfgoedlijst.

Naam

In de drie Guyana's woonde ooit de inheemse stam 'Surinen'. Naar deze stam zou Suriname zijn genoemd.

Oppervlakte

Suriname heeft een oppervlakte van zo'n 164.000 vierkante kilometer (circa vier keer zo groot als Nederland!). Een groot deel van het land is bedekt met ongerept tropisch regenwoud.

Bevolking

Suriname heeft ongeveer een half miljoen inwoners met voorouders uit alle windstreken. De gevarieerde samenstelling van de bevolking vindt haar oorsprong in de koloniale tijd. De oorspronkelijke bewoners, de inheemsen, kregen te maken met Europese (vooral Nederlandse) overheersing. Vanaf 1650 stuurden de koloniale machthebbers Afrikaanse negers als slaven naar Suriname. Hun nakomelingen worden tegenwoordig aangeduid als Afro-Surinamers of creolen. De Marrons zijn afstammelingen van weggelopen slaven. Rond en na de afschaffing van de slavernij, in 1863, kwamen contractarbeiders uit India, Indonesië en China naar Suriname om te werken op de plantages. In de koloniale tijd vestigden zich ook Joden, Libanezen en Europeanen zich in Suriname. Na die tijd kwamen er ook Haïtianen, Brazilianen, Chinezen en Guyanezen.

Talen

De officiële taal is het Nederlands, maar Suriname kent nog zo'n twintig andere talen. De lingua franca, de algemene omgangstaal, is het Sranan Tongo, met woorden van Afrikaanse, Engelse, Portugese en Nederlandse oorsprong. Het Sarnami is een Surinaamse variant van het Hindi die veel wordt gebruikt door de Hindostanen, de Surinamers van Indiase afkomst. Ook veel Javanen, Chinezen, Marrons en Inheemsen spreken nog hun eigen taal of een variant daarvan.

Klimaat

Suriname heeft een tropisch, vochtig klimaat, met temperaturen die variëren van 23 graden ('s nachts) tot 37 graden Celsius ('s middags). Er zijn droge en natte seizoenen.

Staatsbestel

Een democratische republiek met een president aan het hoofd. De Nationale Assemblée, het hoogste politieke orgaan, telt 51 volksvertegenwoordigers.

Munteenheid

De Surinaamse Dollar (SRD) is gelijk aan 100 centen. Sommige hotels en grote winkels accepteren vreemd geld en creditcards. Vreemde valuta kunt u veilig wisselen bij de handelsbanken en cambio's. Geldtransacties op straat zijn af te raden. Met sommige bankpasjes kunt u Surinaamse Dollars pinnen bij de geldautomaten.

Electriciteit

Vrijwel overal 110/127 volt/ 60 hertz. Grote hotels beschikken doorgaans ook over aansluitingen voor 220 volt

Transport

Het Surinaamse wegnnet bestaat uit verharde en onverharde wegen met een totale lengte van 9.000 kilometer. Het verkeer rijdt links. Het Nationaal Vervoers Bedrijf en particuliere lijnbussen verzorgen openbaar busvervoer. Daarnaast zijn er veel taxibedrijven. Ook zijn op verschillende adressen in Paramaribo fietsen te huur. Internationale vluchten landen op de Johan Adolf Pengel International Airport, zo'n 45 kilometer ten zuiden van Paramaribo. Van de luchthaven Zorg en Hoop in Paramaribo vertrekken vliegtuigjes en helicopters naar airstrips (kleine vliegveldjes) in het binnenland. De rivieren van Suriname zijn over het algemeen goed bevaarbaar.

Telecommunicatie

In Paramaribo, de kuststrook en in sommige binnenlandse dorpen staan telefooncellen. Belkaarten zijn te koop bij het telecommunicatiebedrijf Telesur, bij postkantoren en bij de meeste buurtwinkels en supermarkten. U kunt zich ook laten (terug)bellen in zo'n telefooncel; het nummer staat op de gele overkapping. Het internationale toegangsnummer tot Suriname is 00597.

Collect belt u via 156 (naar de Verenigde Staten) en 157 (naar Nederland). Doet u dat met een mobiele telefoon, dan worden lokale gesprekskosten afgetrokken van uw beltegoed. Het gebruik van een buitenlands gsm-toestel kan, maar is erg duur. Wilt u tegen binnenlands tarief bellen, dan kunt u de eigen SIM-kaart tijdelijk vervangen door een Surinaams exemplaar. Het is dan wel handig om een regiovrij (SIM-lockvrij) toestel mee te nemen. Een SIM-kaartje koopt u voor 5 US-dollar bij Telesur en bij telefoonwinkels. U dient zich wel te legitimeren.

Wilt u internetten? In Paramaribo vindt u in elke wijk een of meer internetcafés. In sommige districten kunt u eveneens een bezoekje aan cyberspace brengen.

Vereisten voor binnenkomst

Een geldig paspoort en eventueel een geldig visum. De vreemdelingendienst van de politie vindt u op de hoek van de Mr. J. Lachmonstraat en Dr. Ir. H.S. Adhinstraat, in het gebouw van het ministerie van Openbare Werken. Telefonisch bereikt u de vreemdelingendienst via 532109. Een vaccinatiebewijs tegen gele koorts en cholera is alleen nodig als u uit een besmet gebied komt.

Accommodatie

Paramaribo heeft verschillende grote hotels met goed voorziene kamers en airconditioning. De kwaliteit van kleinere hotels, pensions en guesthouses is doorgaans redelijk. Verder is er een groeiend aanbod van vakantiewoningen en appartementen. Ook het westelijke stadje Nieuw-Nickerie beschikt over hotels, pensions, guesthouses en huurwoningen. Elders in de kuststrook staan eveneens enkele hotelletjes en guesthouses. In het binnenland is de accommodatie doorgaans iets eenvoudiger. Sommige dorpen beschikken over een logeergebouw, maar er zijn ook lodges in fascinerende natuurgebieden. Dichterbij de stad kunt u terecht in verschillende vakantieparken.

Cuisine

Het aanbod van de vele restaurants en eethuisjes is bijzonder gevarieerd. Geniet van smakelijke Javaanse, Chinese, Creoolse, Hindostaanse, Koreaanse en Europese gerechten, of kies voor de internationale kaart.

Kleding

In het vochtige klimaat is lichte, katoenen kleding bijzonder aan te bevelen. De meeste bezoekers vinden het prettig om dagelijks een aantal keren te douchen en schone kleren aan te trekken.

Drinkwater

In Paramaribo is het kraanwater lekker en prima drinkbaar. Gebotteld Surinaams water van goede kwaliteit is overal verkrijgbaar.

Gezondheid

Suriname beschikt over moderne ziekenhuizen, goed opgeleide artsen en gezondheidswerkers. Diverse apotheken in stad en district zorgen voor voldoende aanvoer van medicamenten. Bent u van plan, het diepe binnenland te bezoeken, informeer dan tijdig naar de juiste malariakuur! Recente informatie vindt u bij het

Facts about Suriname

Geographic Location

Suriname is situated on the continent of South America just North of the Equator. The country is bordered in the South by Brazil, in the North by the Atlantic Ocean, in the East by the French Overseas Department French Guyana and in the West by the former British colony Guyana.

Capital

On the West Bank of the broad Suriname River lies the Capital city Paramaribo. The name is supposedly derived from 'Pamurbo' - an indigenous village dating back to the seventeenth century. Paramaribo is an extended city with few tall buildings. Its white-painted monumental buildings with a foundation of red brick distinguish the historic city center. In 2002, because of its historical importance, the UN Cultural Organization UNESCO placed the inner city of Paramaribo on the World Heritage List.

Name

In all three Guyanas, there once lived the indigenous people named 'Surinen'. From this word, the name Suriname is probably derived.

Surface Area

Suriname has a surface area of approximately 164,000 sq. kms. (about four times the size of Holland). A large part of the country is covered by unspoiled tropical rain forest.

Population

Suriname has approximately half a million inhabitants whose forefathers came from all over the world. The varied composition of the population dates back to the colonial period. The original inhabitants, the indigenous Amerindian people had to deal with European domination, with particular reference to Dutch dominance. Ever since 1650 the colonial rulers forced Africans into slavery and sent them to Suriname. Their descendants are known as Afro-Surinamers or Creoles. The Maroons are descendants of runaway slaves. After the abolition of slavery in 1863, contract laborers from India, Indonesia and China came to work on the Suriname plantations. During the colonial period Jews, Lebanese and Europeans immigrated to Suriname and long afterwards, Haitians, Brazilians, Chinese and Guyanese decided to make Suriname their home.

Language

The official language is Dutch, but Suriname recognizes about twenty other languages. The 'Lingua Franca', the colloquial language is Sranan Tongo, with words originally from Africa, English, Portuguese and Dutch. Sarnami is a Surinamese variant of Hindi that is freely spoken by the Hindustanis (Surinamese descendants of Indian immigrants). Javanese, Chinese, Maroons, as well as the indigenous people speak their original languages or a variation thereof.

Climate

Suriname has a humid, tropical climate with temperatures ranging from 23 degrees Celsius at night up to 37 degrees Celsius in the afternoons during some months of the year. There are dry and wet seasons.

Government

Suriname is a democratic republic headed by a President. The National Assembly has 51 Parliamentarians.

Currency

The Surinamese Dollar (SRD) is equal to 100 cents. Some hotels and large department stores accept foreign currency and credit cards. Foreign currency can safely be exchanged in commercial banks and cambios. Money transactions on the street are not advised. With some bank passes, one can acquire Suriname dollars at the automatic cash machines.

Electricity

Almost everywhere there is 110/127 volt 60 hertz. The larger hotels generally also have 220 volt connections.

Transport

The Suriname road network consists of asphalted as well as sand roads, with a total length of 9,000 kilometers. There is left-hand traffic. The National Transportation Company as well as private bus operators provide public bus transportation. In addition, there are several taxi companies and several places in Paramaribo also have cycles for hire. Foreign aircraft, in general, use the Johan Adolf Pengel International Airport located about 45 km. South of Paramaribo. From the local Zorg-en Hoop airport in Paramaribo, small aircraft and helicopters depart regularly to interior airstrips. Suriname's rivers are navigable.

Telecommunications

In the city of Paramaribo, along the coastal area and also in some interior villages, telephone booths are located. Calling cards can be bought at the Telephone company Telesur, post offices and in many neighborhood shops and super markets. You may also be 'called back' at any of the telephone booths; the number is painted on the roof. The international code for Suriname is: 00597. You can also call collect via 156 (U.S.A) and 157 (Holland). However, if you do that with a mobile telephone, the local telephone call costs will be deducted from your telephone card balance.

Usage of a foreign gsm cellular phone is possible, but is very expensive. If you desire to call using the local rate, you'll have to exchange your SIM card temporarily for a Surinamese calling card. It is therefore a practical idea to bring along a regional free (SIM-lock free cell phone). A SIM card costs \$5.00 US at Telephone stores. Be sure to have some form of identification handy. Do you want to go online? Every area of Paramaribo has a few internet cafes. In some areas you can even enter cyberspace.

Entry Requirements

A valid passport is needed, and if required a valid visa. The Police administered Department for foreigners is located in the building of the Ministry of Public Works on the corner of the Mr. J. Lachmonstraat and the Dr. Ir. H.S. Adhinstraat. This office can be reached by telephone: 532109. A vaccination certificate against yellow fever and cholera is only required when you arrive from an infected area.

Accommodation

Paramaribo has various large hotels with well-appointed comfortable air-conditioned rooms. The quality of smaller hotels, pensions and guesthouses is passable. In addition, there is an increasing number of vacation houses and apartments. The western town of Nickerie also has hotels, pensions, guesthouses and vacation houses for rental. Elsewhere on the coastal area smaller hotels and guesthouses can be found. In the interior, the accommodation is somewhat simpler. Some villages have a simple guesthouse, but there are also tourist lodges in fascinating nature areas. Near the city you will also find several vacation park areas.

Cuisine

There is a wide variety of restaurants and eating houses. You can enjoy tasty Javanese, Chinese, Creolese, Hindi, Korean and Dutch food, or choose from the international menu.

Clothing

In the humid climate, light cotton clothing is highly recommended. Many visitors find it a good idea, to take a shower several times daily, then change into clean clothing.

Drinking water

In Paramaribo, tap water is clean and safe. Good quality bottled Surinamese natural water is also available everywhere.

Health

Suriname has modern hospitals, well-trained and skillful doctors and health care workers. Several pharmacies in the city and districts ensure regular and adequate supply of medicines. If you are planning to visit the deep interior, please seek advice in advance about the correct anti-malaria medicine. Up to date information can be obtained from the Bureau of Public Health, 22 Rode Kruislaan, Paramaribo.

ZUS & ZO

Eetcafé open 09:00-22:00u • zondag 11:00-17:00u
 Guesthouse • Art & Gifts • Tours & Travel • Events
 Grote combéweg 13a • Paramaribo • Suriname • tel: +597-520904
www.zusenzosuriname.com • info@zusenzosuriname.com

Cars Plus
 Car Rental

Kwattaweg 246 Paramaribo, Suriname ☎ (+597) 492020
 neth.: +31 0208905432 USA.: +1-305-8517702 🌐 www.carsplusnv.com

AVIS
 CAR RENTAL

MAIN OFFICE
 Ave: (057) 504 086 / 507 540
 TERRANCA HOTEL
 Ave: (057) 42367 / 507 544
 LA FOMBELE AIRPORT
 Ave: (057) 504 086 / 507 540
rental@avis.com
www.avis.com

... a friendly and homelike atmosphere ...

Guesthouse
Amice

Gravenberchstraat 5
 Paramaribo - Suriname
 Tel.: (00 597) 43 42 89
 E-mail: guesthouse-amice@sr.net
 Website: www.guesthouse-amice.sr

SURINAM AIRWAYS DESTINATIONS

Map showing flight routes from Paramaribo to:

- MIAMI
- ARUBA
- CURACAO
- BARBADOS
- PORT OF SPAIN
- GEORGETOWN
- PARAMARIBO
- CAYENNE

SURINAME'S LIQUID GOLD

SURINAME ALCOHOLIC BEVERAGES N.V.

Business class bellen tegen Economy prijzen

Bel voordelig naar iedereen in Nederland en Suriname voor slechts € 0,10 per minuut en SMS voor € 0,10 per bericht. Deze 'tweelandsim' is verkrijgbaar aan boord van de SLM.

€0,10
plm

dir. J. van der Meer
Dijlvestraat 56
1278 ZW Amsterdam

k · fone

K-fone B.V.
Langestraat 400
Postbus 3102
1745 TR Amsterdam
Bankrekening: 3378.34.236
Kvk nr.: 12567892
BTW/nummer: NL7384.87.393B01
Telefoon: 1234 of 097
www

tekening juli

Abonnementkosten	42,00
Gebruikskosten in het buitenland (buiten tegoe)	121,40
Overige kosten	0,00
Overige Creditering & Kortingen	0,00
Totaalbedrag excl. BTW in euro	163,40
BTW	31,00
Totaalbedrag incl. BTW in euro	194,40

Dit bedrag wordt binnen 8 dagen automatisch
afgeschreven van uw rekening 34.45.23.234

Wilt u geen verrassing bij thuiskomst?

Bezoek www.telesur.nl
voor meer informatie

TELESUR
Keeping us in touch